

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

**Pasqyrat Financiare i përgatitur bazuar në
Ligjet dhe rregullat e Bankës Qëndrore të Kosovës
më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019
Së bashku me raportin e audituesit të pavarur**

	PAGE
RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR.....	1
PASQYRA E POZICIONIT FINANCIAR.....	3
PASQYRA E TË ARDHURAVE GJITHËPËRFSHIRËSE	4
PASQYRA E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL.....	5
PASQYRA E FLUKSEVE TË PARASË	6
SHËNIME MBI PASQYRAT FINANCIARE	7-53

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Për Menaxhimin dhe aksionarët e BANKA KOMBËTARE TREGTARE KOSOVË sh.a.**Opinion**

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Banka Kombëtare Tregtare Kosovë Sh.a. ("Banka"), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financier më datën 31 dhjetor 2019, pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të mijeteve monetare për vitin që mbyllt në këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare bashkëlidhur paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financier të Bankës më datën 31 dhjetor 2019, dhe performancën financiare dhe flukset e parasë për vitin që mbyllt në këtë datë, në përputhje me Ligjet dhe Rregullat e Bankës Qëndrore të Kosovës sipas detajimeve të paraqitura në shënimin 2 të pasqyrave financiare.

Baza për Opinionin

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitet tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në seksionin e raportit ku jepen Përgjegjësitet e Audituesit për Pasqyrat financiare. Ne jemi të pavarur nga Banka në përputhje me Kodin e Etikës së Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Etikës për Kontabilistët (Kodi BSNEK), së bashku me kërkesat etike që janë të zbatueshme për auditimin e pasqyrave financiare individuale në Kosovë dhe kemi përbushur përgjegjësitet e tjera etike në përputhje me kodin IESBA. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Theksim çështje – Baza e përgatitjes së pasqyrave dhe kufizimet në përdorim

Ne tërheqim vëmendjen për Shënimin 2 të pasqyrave financiare, në të cilin përshkruhen bazat e përgatitjes së pasqyrave. Pasqyrat financiare janë përgatitur për të ndihmuar Bankën në përbushjen e kërkesave për raportimin financier të "Rregullores" së paraqitur më poshtë. Si rezultat, pasqyrat financiare mund të mos janë të përshtatshme për qëllime të tjera. Raporti ynë i auditimit ka për qëllim vetëm informimin dhe përdorimin nga Banka dhe Banka Qëndrore e Republikës së Kosovës dhe nuk duhet të përdoret nga palë të tjera përvèç Bankës Qëndrore të Republikës së Kosovës. Opinion i auditimit nuk është modifikuar në lidhje me këtë çështje.

Çështje të tjera

Pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018, janë audituar nga një audite tjetër, i cili ka shprehur një opinion të pa modifikuar për pasqyrat financiare në datën 15 prill 2019.

Përgjegjësitet e Drejtimit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen në lidhje me Pasqyrat financiare

Drejimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me Rregulloren e Bankës Qëndrore të Republikës së Kosovës, siç është detajuar në Shënimin 2 të pasqyrave financiare, dhe për ato kontolle të brendshme që drejtimi i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare individuale që nuk përbajnjë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit. Në përgatitjen e pasqyrave financiare individuale, drejtimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Bankës për të vazhduar aktivitetin e saj në bazë të parimit të vijimësisë, shënimet shpjeguese, si edhe për çështjet që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të Bankës, duke përdorur parimet bazë të vazhdimësisë, përvèç rastit kur drejtimi ka për qëllim të likuidojë aktivitetin, ose të ndërpresë aktivitetin operacional, ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale perveçse më lart. Palët e ngarkuara me qeverisjen janë përgjegjëse për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financier të Bankës.

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave financiare individuale

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin dhe skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë periudhës së auditimit. Gjithashtu ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare individuale, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, planifikojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse për zbutjen e këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidencë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të kriuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësimë të qëllimshme, keqinterpretim, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të atyre kontolleve të brendshme relevante për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit në përputhje me rr Ethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e kontolleve të brendshme.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen në shënimet shpjeguese përkatëse të bëra nga Drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë, bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, mbi ekzistencën e një pasiguri materiale mbi aftësinë e Shoqërisë për të vazhduar në vijimësi aktivitetin e saj. Nëse një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vëmendjen në shënimin shpjegues përkatës, nëpërmjet raportit tonë të auditimit, ose nëse shënimet shpjeguese nuk janë të përshtatshme ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona jepen mbi bazën e evidencës së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërprerje të aftësisë së Shoqërisë për vijimësi.
- Vlerësojmë paraqitjen, strukturën dhe përbajtjen e pasqyrave financiare individuale dhe të shënimeve shpjeguese dhe në rast se ato përfaqësojnë drejt transaksionet dhe ngjarjet.

Ne komunikojmë me personat të ngarkuar për qeverisjen e Shoqërisë, perveçse çështjeve të tjera, edhe objektin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi relevante në kontrollin e brendshëm të identifikuar gjatë auditimit tonë.

30 prill, 2020

Teit Gjini
Auditues Ligjor

Mazars Kosova Sh.p.k
NUI: 811335597
Rr. Uxhin Hoti, Nr. 45/6, Prishtine
info@mazars.al , www.mazars.al

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.
 Pasqyra e pozicionit Financiar më 31dhjetor, 2019
 (Vlerat janë në EURO)

	Shënimë	31 dhjetor, 2019	31 dhjetor, 2018
Pasuria			
Paraja dhe balancat në Bankën Qendrore	6	68,789,883	53,319,751
Plasmanet dhe balancat në banka	7	37,244,984	18,278,042
Investimet në letra me vlerë	8	113,609,245	76,967,698
Të arkëtueshme nga BKT Shqipëria	25	25,139	12,801,636
Kreditë për klientët, neto	9	306,393,983	242,918,160
Prona dhe paisjet	10	2,343,011	1,769,094
Pasuri me të drejtë përdorimi	3	2,799,428	-
Pasuritë e paprekshme	11	12,052	22,414
Të arkëtueshmet nga tatimi	27	-	360,903
Pasuri të tjera	12	5,287,986	4,106,862
Gjithsej pasuria		536,505,711	410,544,560
Detyrimet			
Depozitat e klientëve	13	449,152,204	351,354,331
Detyrimet ndaj bankave	14	4,661,073	17,859,118
Detyrimet ndaj BKT Shqipëria	25	774,405	-
Detyrimi i tatimit në të ardhura	27	196,960	-
Provizonet	24	20,275	-
Shpenzimet e përllogaritura dhe detyrime të tjera	15	2,299,888	1,710,039
Detyrimet e qirasë	3	2,841,154	-
Huamarrjet	16	22,283,169	4,085,314
Gjithsej detyrimet		482,229,128	375,008,802
Kapitali aksionar			
Kapitali aksionar		22,000,000	17,000,000
Fitimi i akumuluar nga vitet paraprake		18,845,120	13,802,293
Fitimi për vitin		10,167,652	5,042,827
Rezerva e vlerës së drejtë		3,263,811	(309,362)
Gjithsej kapitali aksionar	17	54,276,583	35,535,758
Gjithsej detyrimet dhe kapitali aksionar		536,505,711	410,544,560

Pasqyra e audituar e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet e paraqitura në faqet 7 deri 53 që janë pjesë e informacionit financiar të audituar.

Pasqyrat financiare janë autorizuar për lëshim nga Bordi i Drejtoreve më 03 Mars 2020 dhe u nënshkruan në emër të tij nga:

Suat Bakkal
 Kryeshef Ekzekutiv dhe Anëtarë Bordi

Agon Skeja
 Drejtues i Grupit të Financave dhe Administratës

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Pasqyra e Ndryshimeve në Kapital për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019

(Vlerat janë në *EURO*)

	Shënimë	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
<i>Interesi</i>			
Të ardhurat nga interesë	18	21,299,799	16,429,668
Shpenzimet e interesit	19	(4,220,136)	(2,889,809)
Të ardhurat neto nga interesë		17,079,663	13,539,859
<i>Të ardhurat nga jo-interesi, neto</i>			
Tarifat dhe komisionet, neto	20	3,637,206	3,249,746
Fitimi nga rivlerësimi i kursit të këmbimit, neto		(96,778)	19,192
Fitimi/(Humbja) nga shitja e letrave me vlerë		974,325	417,115
Fitimi / (Humbja) nga aktivitetet tregtare me valuta te huaja, neto		262,033	78,086
Të ardhura/Shpenzime të tjera, neto	21	34,948	393,745
Gjithsej të ardhurat e tjera, neto		4,811,734	4,157,884
<i>Shpenzimet operative</i>			
Shpenzimet e personelit	22	(4,315,654)	(3,941,998)
Shpenzimet administrative	23	(4,762,223)	(5,089,444)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	10,11	(1,726,638)	(641,750)
Gjithsej shpenzimet operative		(10,804,515)	(9,673,192)
Shpenzimet e provizioneve për kreditë e klientëve	9	371,895	(2,433,253)
Shpenzimet e provizioneve për pasuritë financiare, përvëç kredive ndaj klientëve	24	(229,694)	3,008
Fitimi para tatimit në fitim		11,229,083	5,594,306
Shpenzimet e tatimi në fitim	27	(1,061,431)	(551,479)
Shpenzimi i tatimit mbi fitimin		(1,061,431)	(551,479)
Fitimi (Humbja) për vitin		10,167,652	5,042,827
Rivlerësimi i investimeve ne letra me vlerë		3,573,173	(270,157)
Të ardhura/shpenzime tjera gjithëpërfshirëse për vitin		3,573,173	(270,157)
Gjithsej (humbja)/fitimi gjithëpërfshirës për vitin		13,740,825	4,772,670

Pasqyra e audituar e të ardhurave gjithëpërfshirëse duhet të lexohet së bashku me shënimet e paraqitura në faqet 7 deri 53 që janë pjesë e informacionit financier të audituar

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Pasqyra e Ndryshimeve në Kapital për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019

(Vlerat janë në *EURO*)

	Kapitali aksionar	Rezervat e vlerës së drejtë	Fitimet e mbajtura	Gjithsej
Gjendja më 1 janar 2018	17,000,000	(39,205)	13,802,293	30,763,088
Gjithsej transaksionet me pronarët të regjistruara në capital	-	-	-	-
Kontributet nga dhe shpërndarjet për pronarët	-	-	-	-
Rritja në kapitalin aksionar	-	-	-	-
Gjithsej transaksionet me pronarët të regjistruara në capital	-	-	-	-
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin				
Fitimi për vitin	-	-	5,042,827	5,042,827
Rivlerësimi i letrave me vlerë të disponueshme për shitje, pa tatim mbi të ardhurat	-	(270,157)	-	(270,157)
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin	-	(270,157)	5,042,827	4,772,670
Gjendja më 31 dhjetor 2018	17,000,000	(309,362)	18,845,120	35,535,758
Gjendja më 1 janar 2019	17,000,000	(309,362)	18,845,120	35,535,758
Transaksionet me pronarët të regjistruara direkt në kapital				
Kontributet nga dhe shpërndarjet për pronarët	-	-	-	-
Rritja në kapitalin aksionar	5,000,000	-	-	5,000,000
Gjithsej transaksionet me pronarët të regjistruara në capital	5,000,000	-	-	5,000,000
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin				
Fitmi për vitin	-	-	10,167,652	10,167,652
Rivlerësimi i investimeve ne letra me vlerë	-	3,573,173	-	3,573,173
Gjithsej fitimi gjithëpërfshirës për vitin	-	3,573,173	10,167,652	13,740,825
Gjenda më 31 dhjetor 2019	22,000,000	3,263,811	29,012,772	54,276,583

Pasqyra e audituar e ndryshimeve në kapital duhet të lexohet së bashku me shënimet e paraqitura në faqet 7 deri 53 që janë pjesë e informacionit finansiar të audituar.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Pasqyra e Rrjedhës së Parasë për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në *EURO*)

	Shënimë	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
Rrjedha e parasë nga aktivitetet operative:			
Fitimi para tatimit për vitin		11,229,083	5,594,306
<i>Rregullimet për të barazuar ndryshimet në pasuritë neto me paratë e gatshme neto nga aktivitetet operative:</i>			
Shpenzimet e interest	19	4,220,136	2,889,809
Të ardhura nga interesi	18	(21,299,799)	(16,601,995)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	10,11	1,726,638	641,750
Fitimi/Humbja nga heqja nga përdorimi i pasurive fikse		(50,887)	-
Fitimi / humbja nga shitja e letrave me vlerë të investimeve		(974,325)	(417,115)
Fitimi për rikuperimin e kredive të shlyera për klientët		(201,765)	(367,608)
Fshirja e kredive për klientët		3,233,656	781,513
Të ardhura të tjera jo-monetare		-	-
Zhvlerësimi i kredisë për klientët		1,197,992	2,433,253
Zhvlerësimi i pasurive të tjera financiare		229,694	(3,008)
Zhvlerësimi i pasurive të tjera financiare (pasuritë e riposeduara)		314,293	32,612
Rrjedha e parasë nga fitimi operativ para ndryshimeve në pasuritë dhe detyrimet operative		(375,284)	(5,016,483)
<i>(Rritja)/Zvogëlimi në pasuritë operative:</i>			
Balancat e kufizuara me Bankën Qendrore		(5,765,776)	(2,700,896)
Plasmanet dhe balancat me banka		(3,044,223)	(851)
Kreditë për bankat		-	30,500,000
Kreditë për klientët		(66,969,329)	(39,659,223)
Të arkëtueshmet nga BKT Shqipëria		12,776,497	(8,769,331)
Pasuri të tjera		(1,134,515)	850,945
		(64,137,346)	(19,779,356)
<i>Rritja/(Zvogëlimi) në detyrimet operative:</i>			
Detyrimet ndaj klientëve		97,361,361	49,377,178
Detyrimet ndaj bankave		(13,177,663)	17,835,624
Detyrimet ndaj BKT Shqipërise		774,405	-
Shpenzimet e përllogaritura dhe detyrime të tjera		291,485	(900,825)
		85,249,588	66,311,977
<i>Interesi i paguar</i>			
Interesi i paguar SNRF 16		(3,686,157)	(2,588,268)
Interesi i pranuar		(99,994)	-
Tatimet në të ardhura të paguara		19,448,176	16,161,336
		(508,768)	(784,181)
Rrjedha neto e parasë nga / (përdorur në) aktivitetet operative		35,890,215	54,305,025
Rrjedha e parasë e përdorur në aktivitetet investuese			
Të ardhurat nga shitja e letrave me vlerë të investimeve		(31,378,003)	(21,095,898)
Blerjet e pasurive dhe pajisjeve		(1,447,055)	(425,067)
Të ardhurat nga shitja e pronave, bimëve dhe pajisjeve		50,887	-
Rrjedha neto e parasë nga / (përdorur në) aktivitetet investuese		(32,774,171)	(21,520,965)
Rrjedha e parasë nga aktivitetet financuese			
(Pagesat e)/ të ardhurat nga detyrimet ndaj bankave		18,179,999	(1,820,000)
Shtimi i kapitalit		5,000,000	-
Ndryshimi në kryegjënë e qirasë		(801,412)	-
Rjedha neto e parasë nga aktivitet financuese		22,378,587	(1,820,000)
Rritja neto ne Paratë dhe ekuivalentët e parasë		25,494,631	30,964,060
Paraja dhe ekuivalentët e parasë në fillim të periudhës	6	46,015,591	15,051,531
Paraja dhe ekuivalentët e parasë në fund të periudhës	6	71,510,222	46,015,591

Pasqyra e audituar e rrjedhës së parasë duhet të lexohet së bashku me shënimet e paraqitura në faqet 7 deri 53 që janë pjesë e informacionit finansiar të audituar.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

1. Të përgjithshme

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë sh.a ("Banka") është një bankë komerciale e cila ofron një gamë të gjerë të shërbimeve. Banka ofron shërbime bankare për kompanitë publike dhe private, si dhe individëvë në Kosovë.

Banka Kombëtare Tregtare Kosovë Sh.a. ("Banka") është në pronësi të plotë të bankës shqiptare Banka Kombëtare Tregtare sh.a. ("BKT"). BKT- Kosova është regjistruar më 30 gusht 2007 në Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës ("BQK"), për të vepruar si bankë në Republikën e Kosovës dhe është subjekt i rregulloreve të BQK-së.

Më 30 Prill, 2018, Banka Kombëtare Tregtare Dega në Kosovë ndryshoi statusin e saj nga dega e huaj në Shoqëri Aksionare. Licensa e saj bankare ndryshoi nga Banka Kombëtare Tregtare - Dega në Kosovë në Banka Kombëtare Tregtare Kosovë Sh.a

Banka ofron një gamë të gjerë të shërbimeve universale për ndërmarrjet private dhe shtetërore, dhe individët në Republikën e Kosovës. Burimi kryesor i financimit të Bankës janë depozitat, të cilat janë pranuar në forma të ndryshme duke përfshirë llogaritë rrjedhëse, depozitat me afat dhe pa afat, si në Euro ashtu edhe në valutë të huaj. BKT ofron një shumëlojshmëri të kredive të korporatave dhe të konsumit, karta debiti dhe krediti, shërbime përmes bankomatit, kanale alternative të sofistikuara, shërbime të kualifikuara ndërkombëtare bankare dhe produkte të ndryshme të thesarit.

Rrjeti i BKT Kosova përfshin 26 njësi. Shtatë njësi janë të vendosura në Prishtinë, dhe njësitë e tjera janë të vendosura në Prizren, Pejë, Gjilan, Ferizaj, Mitrovicë, Gjakovë, Vushtrri, Fushë Kosovë, Podujevë, Drenas, Rahovec, Viti dhe Lipjan, Aeroporti i Prishtinës dhe Skenderaj.

Numri i të punësuarve në fund të vitit 2019 ka qenë 358 (2018: 358).

Kapitali aksionar

Me 31 dhjetor 2019 kapitali aksionar i autorizuar është EUR 22,000,000 (2018: EUR 17,000,000). Banka është një shoqëri aksionare 100% në pronësi të Banka Kombëtare Tregtare sha në Shqipëri. Të gjitha aksionet e emtuara janë të paguara plotësisht. Bartësi i aksioneve ka të drejtë të marrë dividëntë, nëse ato deklarohen. Të gjitha aksionet janë të rankuara njësoj marrë paraqyshë asetet reziduale të Bankës.

Mbi vendimin e aksionarëve të datës 20 Mars 2019, kapitali i bankës ishte rritur nga EUR 17,000,000 në EUR 22,000,000 përmesinjektit të kapitalit performuar më 20 Qershor 2019.

2. Bazat e përgatitjes

(a) Deklarata e pajtueshmërisë

Banka mban shënimet e saj kontabël dhe përgatit pasqyrat financiare ligjore të saj në përputhje me parimin e kostos historike dhe rregullat e rregulloret e Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës ("Rregullat BQK") të aplikueshme për Bankën. Rregullat e BQK-së janë të bazuara në vendimin përkatës ligjor, duke definuar zbatimin e detyrueshëm të Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF") në Kosovë, dhe kërkesat tjera specifike, në veçanti në lidhje me vlerësimin e lejimeve për provisionet e kredive dhe pasurive financiare. Kërkesat e tillë specifike nuk janë në përputhje me kërkesat specifike të SNRF në këtë çështje. Përgatitja e pasqyrave financiare konform rregullave te BQK-së kërkon nga menaxhimi të bëjë vlerësimë dhe supozime që kanë ndikim në shumat e raportuara të pasurive dhe detyrimeve, shpalosjen e pasurisë dhe detyrimeve kontingjente në datën e pasqyrave financiare, dhe shumave të raportuara të të hyrave dhe shpenzimeve përgjatë periudhës raportuese. Edhe pse këto vlerësimë janë të bazuara në njojuritë më të mira të menaxhmentit për ngjarjet dhe veprimet aktuale, rezultatet e tanishme munden përfundimisht të ndryshojnë nga këto vlerësimë. Shifrat aktuale dhe krahasuese të cekura në këto pasqyra financiare janë të shprehura në Euro.

(b) Bazat e përgatitjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur mbi bazën e kostos historike përvèç pasurive financiare në dispozicion për shitje, të cilat janë të matura me vlerën e drejtë dhe pasurive të mbajtura për investim, të cilat po ashtu janë të matura me vlerë të drejtë.

Për më tepër, për qëllime të raportimit financier, matjet me vlerën e drejtë kategorizohen në Nivelin 1, 2 ose 3 në bazë të shkallës në të cilën të dhënat për matjen e vlerës së drejtë janë të vëzhgueshme dhe mund të kenë një efekt të rëndëshëm në tërësinë e tij, të cilat janë përshkruar si më poshtë

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

---

2. Bazat e përgatitjes (vazhdim)

(b) Bazat e përgatitjes

- Niveli 1 përfshin të dhënrat me çmimet e kuotuara (të pakorrigjuara) në tregjet aktive për pasuritë e njëjtë ose detyrimet që ndërmarrja mund t'i u qaset në datën e matjes;
- Niveli 2 përfshin të dhënrat përvèç të dhënave me çmimet të kuotuara të përfshira në Nivelin 1, që janë të vëzhgueshme për pasuritë dhe detyrimet, qoftë në mënyrë direkte apo indirekt; dhe
- Niveli 3 të dhënrat që janë të pa vëzhgueshme për pasuritë ose detyrimet..

(c) Monedha funksionale dhe raportuese

Këto pasqyra financiare janë prezantuar në Euro, e cila është edhe monedha funksionale dhe raportuese e Bankës.

(d) Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon që menaxhmenti të bëj gjykime, vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në aplikimin e politikave kontabël dhe shumat e raportuara të pasurive, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga këto vlerësime.

Vlerësimet dhe supozimet themelore shqyrtohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimi i vlerësimeve kontabël njihet në periudhën në të cilën vlerësimi është rishikuar dhe në çdo periudhë të ardhshme të prekur.

Informacionet mbi fushat kryesore të vlerësimit të pasigurive dhe mbi gjykimet kritike për aplikimin e politikave kontabël që kanë efekt të rëndësishëm në vlerat kontabël në pasqyrat financiare, janë përshkruar në shënimin 4.

3. Politikat e rëndësishme kontabël

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me politikat e kontabilitetit të përshtatura në Pasqyrat e fundit financiare të Bankës për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019.

(a) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj konvertohen në monedhën funksionale të Bankës me kursin e këmbimit të momentit në datën e kryerjes së transaksionit. Pasuritë dhe detyrimet monetare në valutë të huaj në datën e raportimit janë rikonvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit momental në atë datë. Fitimi ose humbja nga zërat monetarë është diferenca midis kostos së amortizuar së monedhës funksionale në fillim të periudhës, rregulluar përi interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj të konvertuar me normën e këmbimit në fund të periudhës. Pasuritë dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj që maten me vlerë të drejtë, rikonvertohen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit të çastit në datën kur është përcaktuar vlera e drejtë. Diferencat nga kursi i këmbimit që rrjedhin nga konvertimi njihen në fitim ose humbje. Pasuritë dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj, të cilat janë deklaruar me kostot historike, janë konvertuar me kursin e këmbimit në datën e transaksionit.

(b) Interesi

Të ardhurat dhe shpenzimet e interesit njihen në fitim ose humbje duke përdorur metodën efektive të interesit. Norma efektive e interesit është norma që skonton pagesat e vlerësuara të parave në të ardhmen dhe arkëtimet përgjatë jetës së pasurisë ose detyrimit financier (ose, kur është e përshtatshme, një periudhë më të shkurtër) deri në vlerën kontabël të pasurisë ose detyrimit financier. Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit, Banka vlerëson flukset monetare të ardhshme duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financier, por jo humbjet e ardhshme të kredisë.

Llogaritia e normës efektive të interesit përfshin të gjitha komisionet e paguara ose të arkëtuara që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë të lidhura drejtpërdrejtë me blerjen ose emetimin e një pasurie apo detyrimi financier.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

---

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(c) Tarifat dhe komisionet

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet që janë pjesë përbërëse e normës së interesit efektiv për një pasuri ose detyrim financier, përfshihen në matjen e normës së interesit efektiv.

Të ardhura tjera nga komisionet ose tarifat janë njojur posa shërbimet e lidhura me to kanë ndodhur. Ndërsa shpenzime të tjera nga tarifat dhe komisionet lidhen kryesisht me tarifa transaksionesh ose shërbimesh të cilat njihen si shpenzime posa shërbimet të pranohen.

(d) Pagesat e bëra për qiranë

Pagesat e bëra për qiranë operative janë njojur në fitim dhe humbje në bazë lineare përgjatë kohëzgjatjes së qirasë. Zbritjet nga qiraja njihen si pjesë përbërëse e totalit të shpenzimit të qirasë përgjatë kohëzgjatjes së qirasë. Pagesat e ardhshme të qirasë kontabilizohen duke rishikuar pagesat minimale të qirasë për periudhën e mbetur të qirasë, kur rregullimet dhe përshtatjet në qira konfirmohen.

(e) Tatimi aktual dhe i shtyrë në të ardhura

Shpenzimet e tatimit mbi të ardhurat përfshijnë tatimin aktual dhe të shtyrë. Shpenzimi i tatimit mbi fitimin njihet në fitim ose humbje me përjashtim të masës që lidhet me zërat e njojur drejtpërdrejt në kapitalin neto ose në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse. Tatimi aktual është tatimi i pritshëm i pagueshëm mbi të ardhurat e tatueshme për vitin, duke përdorur normat tatimore të miratuar ose të nxjerra në mënyrë substanciale në datën e raportimit dhe çdo rregullim të tatimit të pagueshëm në lidhje me vitet e mëparshme.

Tatimi i shtyrë është dhënë për diferençat e përkohshme ndërmjet vlerës neto kontabël të pasurive dhe detyrimeve për qëllime raportimi financier dhe shumave të përdorura për qëllime tatimore. Tatimi i shtyrë është matur në norma të tatimit që pritet të aplikohen ndaj diferençave të përkohshme kur ato të ndryshojnë, në bazë të ligjeve të cilat janë miratuar ose priten të miratohen në datën e raportimit.

Në përcaktimin e shumës së tatimit aktual dhe të shtyrë Banka merr parasysh ndikimin e pozicioneve të pasigurta tatimore dhe nëse mund të ketë taksa dhe interesa shtesë. Banka beson se përllogaritjet e saj për detyrimet tatimore janë të mjaftueshme për të gjitha vitet tatimore bazuar në vlerësimin e saj të shumë faktorëve, duke përfshirë interpretimet e ligjit të taksave dhe përvjelles së mëparshme. Ky vlerësim mbështetet në vlerësimet dhe supozime dhe mund të përfshijë një seri të gjykimeve rrëth ngjarjeve të ardhshme. Informata të reja mund të vinë në dispozicion që të ndikojnë te Banka për të ndryshuar vendimin e saj në lidhje me mjaftueshmërinë e detyrimeve ekzistuese tatimore; ndryshime të tillë të detyrimeve tatimore do të ndikojnë në shpenzimet e tatimit në periudhën që një përcaktim i tillë është bërë.

Tatimi i shtyrë – pasuri njihet deri në masën që është e mundur që fitimi i ardhshëm i tatueshëm do të jetë i disponueshëm kundrejt të cilit mund të përdoret pasuria e tillë. Tatimi i shtyrë - pasuri rishikohet në çdo datë raportimi dhe zvogëlohet në atë masë që përfitimet nga pasuria e tillë nuk është e mundur më të realizohen.

Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019 dhe 2018, nuk ka diferenca të përkohshme që do të kërkonin njojen e një pasuri ose detyrimi tatimor të shtyrë në pasqyrat financiare.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

---

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(f) Pasuritë dhe detyrimet financiare

(i) Njohja

Banka fillimisht njeh kreditë, depozitat, instrumentat e borxhit të emetuara dhe detyrimet vartëse në datën në të cilën ato janë krijuar. Blerjet dhe shitjet e rregullta të pasurive financiare njihen në datën e tregtimit në të cilën Banka zotohet për të blerë ose shitur pasurinë. Të gjitha pasuritë dhe detyrimet tjera financiare njihen fillimisht në datën e tregtimit në të cilën Banka bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

Një pasuri ose detyrim financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë plus (për një pozicion i cili nuk matet me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes) kostot e transaksionit që i atribuohen direkt blerjes apo emetimit të tij.

(ii) Ç'regjistrimi

Banka ç'regjistron një pasuri financiare kur të drejtat kontraktuale të flukseve monetare nga pasuria financiare mbarojnë, ose kur transferon të drejtat përmarrë rrjedhjet e kontraktuara të parasë mbi pasurinë financiar në një transaksion në të cilin kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së pasurisë në fjalë janë transferuar. Çdo interes në pasuritë financiare të transferuara që është krijuar ose mbajtur nga Banka njihet si një pasuri apo detyrim i veçantë.

Banka ç'regjistron një detyrim financiar kur detyrimet kontraktuale janë përbushur, ndërprerë apo kanë përfunduar.

Banka merr pjesë në transaksione përmes të cilave transferon pasuri të njohura në pasqyrën e pozicionit financiar, por mban të gjitha ose kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pasurisë së transferuar, ose një pjesë të tyre. Nëse të gjitha ose kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet mbahen, atëherë pasuritë e transferuara nuk ç'registrohen nga pasqyra e pozicionit financiar. Transferimi i pasurive të tillë te të cilat mbahen të gjitha ose kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet përfshin, për shembull, huadhëni dhe transaksionet e riblerjes.

Kur pasuritë i shiten një pale të tretë me një normë totale kthimi të njëkohshme swap mbi pasurinë e transferuar, transaksiu kontabilizohet si një transaksion i siguar i financimit i ngjashëm me transaksionet e riblerjes. Në transaksione për të cilat Banka as nuk mban dhe as nuk transferon kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë të një pasurie financiare, e ç'regjistron pasurinë nëse nuk mban kontroll mbi të. Të drejtat dhe detyrimet e mbajtura nga transferimi janë të njohura veçmas si pasuri dhe detyrime, sipas rrethanave në menyrën më të përshtatshme. Në transferimet në të cilën kontrolli mbi pasurinë ruhet, Banka vazhdon të njohë pasurinë në masën e përfshirjes së saj të vazhdueshme në lidhje me pasurinë, e përcaktuar kjo nga koha gjatë së cilës Banka është e eksposuar ndaj ndryshimeve në vlerën e pasurisë së transferuar.

Në disa transaksione, Banka mban detyrimin për të ofruar shërbime për pasurinë financiare të transferuar në këmbim të një tarife. Aktivi i transferuar ç'registrohet tërësisht nëse plotëson kriteret e ç'regjistrimit. Një pasuri ose detyrim njihet për kontratën e shërbimit, në varësi të faktit nëse tarifa e shërbimit është më shumë se mjaftueshëm (pasuri) ose është më pak se mjaftueshëm (detyrim) për kryerjen e shërbimit.

Banka e shlyen një vlerë të kredisë/ letër me vlerë (dhe çdo nga shpenzimet e provizonimeve) me vendimin e Bordit të Drejtoreve, në përputhje me Rregulloren e Bankës Qendrore të Kosovës "Për Menaxhimin e Riskut Kreditor". Procedura e shlyerjes fillohet pasi kredia klasifikohet në kategorinë HUMBJE dhe duke marrë parasysh llojin e kolateralit. Eksposimet që nuk sigurohen me kolateral do të shlyhen 12 muaj pasi eksposimi është klasifikuar në kategorinë HUMBJE, eksposimet e siguruara me kolateraldo të shlyhen 24 muaj pasi eksposimi është klasifikuar në kategorinë HUMBJE dhe eksposimet e siguruara me hipoteka do të shlyhen 48 muaj pasi eksposimi është klasifikuar në kategorinë HUMBJE.

(iii) Kompensimi

Pasuritë dhe detyrimet financiare kompensohen dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar atëherë, dhe vetëm atëherë, kur Banka ka të drejtën ligjore për të kompensuar shumat dhe synon ose të shlyejë mbi një bazë neto, ose të shesë pasurinë dhe njëkohësisht të shlyejë detyrimin. Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm atëherë kur lejohet nga standartet kontabël, ose për fitimet dhe humbjet e krijuara nga një grup transaksionesh të ngjashme si ato në aktivitetin tregtues të Bankës.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

---

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(iv) Matja e kosotove të amortizuara

Kostoja e amortizuar e një pasurie ose detyrimi financiar është vlera me të cilën pasuria ose detyrimi financiar matet kur njihet fillimi, duke i zbritur pagesat e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën efektive të interesit të çdo diferenca ndërmjet vlerës fillestare të njojur dhe shumës së maturimit, minus çdo zbritje për efekt rënje në vlerë.

(v) Matja e vlerës së drejtë

Vlera e drejtë është shuma me të cilën një pasuri mund të shkëmbhet, ose një detyrim të shlyhet, midis palëve të vullnetshme që kanë informata e duhura, në një transaksion në kushte të tregut në datën e matjes.

Kur është e mundur, Banka mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimet e kuotuara në një treg aktiv për atë instrument. Një treg quhet aktiv në qoftë se çmimet e kuotuara janë të gatshme dhe rregullisht të disponueshme dhe paraqesin transaksionet aktuale të tregut si dhe rregullisht ndodhin në kushte të lira tregu.

Nëse tregu për një instrument financiar nuk është aktiv, Banka përcakton vlerën e drejtë duke përdorur një teknikë vlerësimi. Teknikat e vlerësimit përfshijnë përdorimin e transaksioneve më të fundit të kryera midis palëve të vullnetshme që kanë informacionin e duhur (nëse ka), duke iu referuar vlerës së drejtë aktuale të instrumenteve tjera që në thelb janë të njëjtë, analizat e flukseve monetare të skontuara dhe modelet e çmimeve të opsiioneve.

Teknika e zgjedhur e vlerësimit përdor maksimumin e faktorëve të tregut, mbështetet sa më pak të jetë e mundur në vlerësimet specifike të Bankës, përfshin të gjithë faktorët që pjesëmarrësit e tregut do të merrnin parasysh në përcaktimin e çmimit, dhe është në përputhje me metodologjitet ekonomike të pranuara për vlerësimin e instrumentave financiarë. Faktorët për teknikat e vlerësimit paraqesin në mënyrë të arsyeshme pritshmëritë e tregut dhe matjet e faktorëve të rreziqeve të trashëguara në instrumentet financiare. Banka klasifikon metodat e vlerësimit dhe i teston ato për vlefshmérinë duke përdorur çmimet nga transaksionet aktuale të tregut për të njëjtin instrument ose të dhëna të tjera te disponueshme dhe të vëzhgueshme në treg.

Evidencia më e mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar për njojen fillestare është çmimi i transaksionit, do të thatë, vlera e drejtë e shumës së dhënë ose të marrë, përvèç nëse vlera e drejtë e këtij instrumenti është evidentuar nga krahasimi me transaksione aktuale të tregut për të njëtin instrument (d.m.th. pa modifikim ose ripërpunim) ose bazuar në një teknikë vlerësimi variablat e të cilës përfshijnë vetëm të dhëna nga tregje të vezhguara.

Kur çmimet e transaksioneve paraqesin evidencën më të mirë të vlerës së drejtë për njojen fillestare, instrumenti financiar matet fillimi me çmin e transaksionit ndërsa çdo diferenca midis këtij çmimi dhe vlerës të marrë fillimi nga një model vlerësimi njihet më pas në fitim ose humbje varësish nga faktet e veçanta dhe rr Ethanat e transaksionit, por jo më vonë se kur vlerësimi është mbështetur plotësisht nga të dhëna të vëzhgueshme të tregut ose transaksi të shtë e myllur.

(vii) Zhvlerësimi i aseteve financiare

Kreditë dhe paradhënet për klientët

Kreditë dhe paradhënet për klientët raportohen neto nga zhvlerësimi (ose neto nga provisionet për humbjet e kredisë). Në çdo datë raportimi, Banka vlerëson nëse ka prova objektive që aktivet financiare janë zhvlerësuar. Pasuritë financiare janë zhvlerësuar kur provat objektive tregojnë se një ngjarje ku vërtetohet se ka humbjeje ka ndodhur pas njojjes fillestare të asetit, dhe se ngjarja e humbjes ka një ndikim në rrjedhën e ardhshme të parave të asetit.

Provizonet për humbjet nga kreditë janë krijuar në bazë të rregullores "Menaxhimi i rezikut kreditor" i cili është miratuar nga BQK-ja më 26 prill 2013. Rregullorja kërkon që Banka të klasifikojë kreditë në pesë kategori të rezikut. Banka konsideron dëshmitë për provizionet për kreditë dhe paradhënet si në nivelin specifik ashtu edhe ne atë të përgjithshëm. Kreditë dhe paradhënet që nuk janë provizionuar specifiksht, vlerësohen në mënyrë kolektive për provizionim duke grupuar së bashku kreditë dhe paradhënet me karakteristika të ngjashme të rezikut. Provizonet e krijuara për humbjet e mundshme në kreditë e klasifikuara si standarde dhe vrojtuese klasifikohen si provizionet të përgjithshme.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

- (f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (vazhdim)**
- (vii) Zhvlerësimi i aseteve financiare (vazhdim)**

Për çdo kategori të rrezikut, aplikohen normat minimale të prozioneve të veçantë si në vijim:

Kategoria	Normat e vecanta të provozioneve
Standard	Modeli roll rate
Vrojtuese	Modeli roll rate
Nënstandarde	20%
Të dyshimta	50%
Humbje	100%

Evidencia objektive që pasuritë financiare janë të zhvlerësuara mund të përfshijnë vonesën ose delikuencën nga një huamarrës, ristrukturimin e një kredie ose paradhënie nga Banka, sipas kushteve që Banka nuk do ta konsideronte ndryshe, indikacionet se një huamarrës ose emetues do të hyjë në falimentim, zhdukjen e një tregu aktiv për letrat me vlerë ose të dhëna të tjera të vëzhgueshme në lidhje me një grup pasurish të tillë si ndryshime të pafavorshme në statusin e pagesave të huamarrësve në Bankë, ose kushtet ekonomike që lidhen me mospagim në Bankë.

Humbjet njihen në fitim ose humbje dhe pasqyrohen në një llogari provizioni përkundrejt kredive dhe paradhënieve. Kreditë shlyhen pasi janë marrë masat e arsyeshme të mbledhjes në përputhje me politikën e përcaktuar të Bankës. Kur një ngjarje e pasuese shkakton që shuma e humbjes nga provizonet të ulet, ulja e humbjes së tillë anulohet nëpërmjet fitimit dhe humbjes.

Banka ka bërë vlerësimin e humbjeve nga provizonet e përgjithshme duke përdorur metodologjinë e bankës amë dhe modelin "roll-rate" si një nga modelet e kërkua me rregullat e BQK-së. Duke pasur parasysh se në vlerësimin e Bankës metoda e adaptuar nga banka amë rezulton me nivel më të lartë të lejimit, Banka ka regjistruar këtë shumë në pasqyrat financiare. Metoda e përdorur nga banka amë llogaritet si 1% për kreditë në vonesë 1 deri 30 ditë plus 5% për kreditë në vonesë 30 deri 60 ditë.

Provizonimi i portofolios të thesarit

Duke filluar nga viti 2019 banka e ka ndryshuar metodologjinë e provzionimit të instrumenteve të portofolio të letrave me vlerë, duke implementuar SNRF 9, duke qënë se metodologjia e provzionimit sipas SNRF do të zëvendësojë metodologjinë e përdorur nga BQK duke nisur nga viti 2020.

Kërkesat e zhvlerësimit të SNRF 9 përdorin më shumë informacione largpamëse për të njojur humbjet e krediteve – 'Modeli për humbje kreditore (HK)'.

Instrumentet të cilat janë brenda kuadrit të kërkesave përfshijnë kreditë dhe asetet të tjera financiare të formës borxh, të matura në kostot e amortizuara dhe FVOCI, të arketueshmet nga aktiviteti tregtar, kontratat asete të njoitura dhe të matura nga SNRF 15 dhe angazhimet për huatë dhe disa kontrata të garantuara financiare (për emetuesin) që nuk janë të matura në vlerën e drejtë nga humbja ose fitimi. Njojja e humbjeve nga kreditë nuk varet më nga ajo që banka ta indetifikoj si ngjarje të humbjes kreditore. Në të kundërtën, Banka merr në konsideratë një gamë më të gjërë të informacioneve kur vlerëson rrezikun kreditor dhe matjen e humbjes kreditore të pritshme, duke përfshirë ngjarjet e kaluara, kushtet e tanishme, parashikimet e mbështetshme dhe të arsyeshme që ndikojnë në aftësinë absorbuese te pritshme të fluksit të ardhshëm të parave të instrumentit.

Duke e aplikuar qasjen e parashikim për të ardhmen, bëhet dallimi në mes:

- instrumentave financiarë që nuk janë përkeqësuar në mënyrë të rëndësishme në cilësinë e kredisë që nga njojja fillestare ose që kanë rrezik të ulët kreditor ('Faza 1') dhe
- instrumentave financiarë që janë përkeqësuar ndjeshëm në cilësinë e kredisë që nga njojja fillestare dhe rreziku kreditor i të cilëve nuk është i ulët ('Faza 2')

"Faza 3" do të mbulojë pasuritë financiare që kanë dëshmi në objektive të zhvlerësimit në datën e raportimit.

"Humbjet e pritshme 12 mujore të kredisë", njihen për kategorinë e parë, ndërsa "humbjet e pritshme të përherëshme të kredisë" njihen për kategorinë e dytë.

Matja e humbjeve të pritura të kredisë përcaktohet nga probabiliteti i ponderuar i përllogaritur nga humbjet kreditore gjatë jetës gjatësise së instrumentit financiar.

Ky standard është i zbatueshëm vetëm për portofolin e thesarit.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

---

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(g) Paraja dhe ekuivalentët e parasë

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë kartëmonedhat, monedhat, balancat e pakushtëzuara të mbajtura në Bankën Qendrore si dhe pasuritë financiare likuide me afat maturimi më pak se tre muaj, të cilat janë subjekt i një rreziku të parëndësishëm të ndryshimeve në vlerën e drejtë, dhe përdoren nga Banka në menaxhimin e zotimeve afatshkurtra. Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen me koston e amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

(i) Derivatet e mbajtura për qëllime të administrimit të rrezikut

Derivatet e mbajtura për qëllime të administrimit të rrezikut përfshijnë të gjitha aktivet dhe detyrimet derivative të cilat nuk klasifikohen si pasuri ose detyrime të tregtueshme. Derivatet e mbajtura për qëllime të administrimit të rrezikut maten me vlerën e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar.

(j) Kreditë

Kreditë janë pasuri financiare jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme, të cilat nuk janë kuotuar në tregje aktive dhe Banka nuk ka ndërmend t'i shesë menjëherë ose në të ardhmen e afërt.

Kur Banka blen një pasuri financiar dhe njëherësh hyn në një marrëveshje për ta rishitur këtë pasuri (ose një pasuri kryesisht të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë të ardhshme ("riblerje të anasjellta"), marrëveshja kontabilizohet si një kredi apo paradhënie, dhe pasuria nuk paraqitet në pasqyrat financiare të Bankës.

Kreditë fillimisht maten me vlerën e drejtë plus kosto direkte që lidhen me transaktionin, dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën efektive të interesit, përvèç në rastet kur Banka vendos të mbajë kreditë me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes siç përshkruhet në politikën kontabël 3 (f), (iii).

(k) Letrat me vlerë

Letrat me vlerë nijhen fillimisht me vlerën e drejtë dhe në rast të letrave me vlerë të cilat nuk maten përmes vlerës së drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave, i shtohen kostot direkte e transaksionit, dhe më pas kontabilizohen në varësi të klasifikimit të tyre.

(i) Investimet e mbajtura deri në maturim

Investimet e mbajtura deri në maturim janë pasuri financiare jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme dhe maturitet fiks të cilat Banka ka qëllimin dhe mundësinë për t'i mbajtur deri në maturim, dhe të cilat nuk janë përcaktuar me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes ose si në gjendje për shitje. Investimet e mbajtura deri në maturim janë pasuri jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme dhe maturim fiks që Banka ka synimin dhe aftësinë pozitive për të mbajtur deri në maturim dhe të cilat nuk janë përcaktuar si me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes ose si të disponueshme- në shitje.

Investimet e mbajtura deri në maturim mbahen me koston e amortizuar duke përdorur metodën efektive të interesit. Çdo shitje ose riklasifikim, i vlerave më shumë se të parëndësishme, të investimeve të mbajtura deri në maturim në kohën kur ato nuk janë afër maturimit të tyre do të rezultonte në riklasifikimin e të gjitha investimeve të tilla në investime në gjendje për shitje, dhe do të parandalonte Bankën për klasifikimin e investimeve si të mbajtura deri në maturim gjatë periudhës aktuale dhe gjatë dy viteve financiare pasuese.

(ii) Investimet në dispozicion për shitje

Investimet në dispozicion për shitje janë investime jo-derivative që janë përcaktuar si të disponueshme për shitje ose nuk janë klasifikuar si ndonjë kategori tjeter e pasurive financiare. Investimet në dispozicion për shitje mbahen me vlerën e drejtë.

Të ardhurat nga interesi nijhen në fitim ose humbje duke përdorur metodën efektive të interesit. Fitimet ose humbjet nga këmbimet valutore të investimeve në dispozicion për shitje, si letra me vlerë të borxhit, nijhen në fitim ose humbje. Ndryshimet tjera në vlerën e drejtë nijhen direkt në të të ardhurat tjera gjithëpërfshirvse derisa investimi shitet ose zhvlerësohet, dhe në ketë rast fitimet dhe humbjet neto kumulative të njohura më parë në pasqyrën e të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse nijhen në fitim ose humbje.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvrësje kur specifikohen ndryshe)

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

- (I) Pronat, pajisjet dhe pasuritë e paluajtshme
- (i) **Njohja dhe matja**

Njesitë e pronës dhe pajisjeve paraqiten me kosto minus zhvlerësimin e akumular dhe humbjet e akumulara nga rënia në vlerë. Kosto përfshinë shpenzimet e lidhura drejtpërdrejtë me blerjen e pasurisë. Kur pjesë të një zëri të pronës dhe pajisjeve kanë jetëgjatësi të ndryshme, ato kontabilizohen si pjesë të veçanta (përbërësit kryesorë) të pronës dhe pajisjeve.

(ii) **Shpenzimet pasuese**

Kostoja e zëvendësimit të një pjesë të një zëri të pronës dhe pajisjeve njihet në vlerën kontabël të pasurisë nëse është e mundur që benefitet e ardhshme ekonomike të trupëzuara përbredha pjesës do të rrjedhin në Bankë dhe kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Vlera e mbetur e pjesës së zëvendësuar c'regjistrohet. Kostot e përditshme të mirëmbajtjes së pronës dhe pajisjeve njihen në fitim ose humbje në momentin kur ndodhin.

(iii) **Zhvlerësimi**

Zhvlerësimi njihet në pasqyrën e të ardhurave në bazë lineare përgjatë kohës së vlerësuar të përdorimit të se cilës njesie të pronës dhe pajisjeve. Toka nuk zhvlerësohet.

Jetëgjatësia e vlerësuar për periudhën aktuale dhe atë të kaluar është si më poshtë:

• Përmirësimet në objekte me qera	Përmirësimet në objekte me qera janë zhvlerësuar sipas periudhës më të shkurtër të kohëzgjatjes së qirasë dhe jetës së tyre të dobishme
• Automjete dhe makineri	5 vite
• Mobilje dhe orendi	5 vite
• Komputera dhe pajisje elektornike	5 vite

Metodat e zhvlerësimit, jetëgjatësia dhe vlera e mbetur rishikohen në datën e raportimit..

(iv) **Asetet e pa trupëzuara**

Pasuritë e patrupëzuara maten me koston fillestare. Pasuritë e pa trupëzuara njihen nëse është e mundur që nga këto pasuri të rrjedhin fitime të ardhshme ekonomike; dhe nësë kostoja e këtyre pasurive mund të matet në mënyrë të besueshme. Pas njohjes fillestare, asetet e pa trupëzuara maten me kosto minus amortizimin e akumular dhe humbjet e pritshme. Pasuritë e pa trupëzuara zhvlerësohen në bazë lineare përgjatë jetëgjatësisë së vlerësuar të tyre.

Pasuritë e pa trupëzuara konsistonë në licensa programesh software dhe janë zhvlerësuar në bazë lineare përgjatë 3 viteve.

(m) Pasuritë e fituara përmes procesit ligjor (kolaterali i riposduar)

Kolaterali i riposduar përfaqëson asetet jofinanciare të blera nga Banka në shlyerjen e kredive të prapambetura. Aktivet fillimisht njihen me vlerën e drejtë kur janë blerë dhe përfshihen në objektet dhe pajisjet, aktivet e tjera financiare, investimet në prona ose inventarët brenda aktiveve të tjera në varësi të natyrës së tyre dhe qëllimit të Bankës në lidhje me rikuperimin e këtyre aktiveve dhe më pas rimaten dhe llogariten në përputhje me politikat kontabël për këto kategoritë të aktiveve. Banka zbaton politikën e saj kontabël për aktivet afatgjata që mbahen për shitje ose grupet e nxjerrë jashtë përdorimit në kolateralin e riposduar kur kushtet përkatëse për këtë klasifikim plotësohen në fund të periudhës raportuese.

Kolateralet e riposduara nga Banka përfaqësojnë kolateralin e disa kredive të pakthyeshme, pronësia e së cilës është marrë nga Banka. Banka ka themeluar një Komision për Shitjen e Pasurisë, përgjegjës për likuidimin e këtyre pasurive. Këto aktive trajtohen si aktive të mbajtura për shitje dhe maten me vlerën e drejtë. Vlera e drejtë e këtyre aktiveve në datën e raportimit përcaktohet duke iu referuar çmimave aktuale të tregut. Shlyerja e pasurive të riposduara kontabilizohet për të gjitha pasuritë e riposduara mbi 5 vjet në krahasim me fundin e periudhës raportuese.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(I) Rënia në vlerë e pasurive jo financiare

Vlera kontabël e pasurive jo financiare të Bankës, përvèç tatimit të shtyrë si pasuri, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka dëshmi për rënie në vlerë. Nëse ka të dhëna të tillë atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e pasurisë. Një humbje nga rënia në vlerë njihet nëse vlera kontabël e një pasurie tejkalon vlerën e rikuperueshme. Një njësi e cila gjeneron para cash, quhet gruji më i vogël i identifikueshëm i aseteve që gjeneron rrjedhje të parasë të cilat janë të pavarura nga asetet dhe grupimet e tjera. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në fitim ose humbje.

Humbjet nga zhvlerësimi të lidhura me njësitë të cilat gjenerojnë para cash shpërndahen së pari duke zvogëluar vlerën kontabël të çdo emri të mirë të caktuar për njësitë dhe më pas duke zvogëluar vlerën kontabël të aktiveve të tjera në njësi (grup njësish) mbi baza proporcionale.

Shuma e rikuperueshme e një pasurie është më e madhe se vlera e saj në përdorim dhe vlera e drejtë minus kostot e shitjes. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e ardhshme të mjeteve monetare janë skontuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para tatimit që reflekton vlerësimin aktual të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për pasurinë.

Humbjet nga rënia në vlerë të njoitura në periudhat e mëparshme vlerësohen në çdo datë raportimi për të parë nëse humbja është zvogëluar apo nuk ekziston më. Humbja nga rënia në vlerë kthehet nëse ka pasur një ndryshim në vlerësimet e përdorura për përcaktimin e vlerës së rikuperueshme. Humbja nga rënia në vlerë anulohet deri në atë masë sa vlera kontabël e pasurisë nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur zhvlerësimin apo amortizimin, në qoftë se nuk është njojur humbje nga rënia në vlerë.

(p) Depozitat dhe huazimet

Depozitat dhe huazimet janë pjesë e burimeve të financimit të Bankës. Kur Banka shet një pasuri finanziar dhe njëkohësisht hyn në një marrëveshje për të riblerë këtë pasuri (ose një pasuri të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë të ardhshme ("riblerje" ose "huadhënie mjetesh"), marrëveshja kontabilizohet si një depozitë, dhe vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të Bankës. Depozitat dhe huazimet maten fillimisht me vlerën e drejtë plus kostot e lidhura drejtëpërdrejt me transaksionin, dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

(q) Provizonet

Një provizion njihet nëse, si rezultat i ngjarjeve të mëparshme, Banka ka një detyrim ligjor ose konstruktiv i cili mund të matet në mënyrë të besueshme, dhe është e mundur që një rrjedhje e përfitimeve ekonomike do të kërkohet për të shlyer detyrimin. Provizonet janë përcaktuar duke skontuar flukset e ardhshme të parasë me një normë para tatimit e cila reflekton vlerësimin aktual të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe, kur është e mundshme, rrezikun specifik të detyrimit.

Një provizion për ristrukturimin njihet kur Banka ka miratuar një plan të detajuar dhe formal ristrukturimi, dhe ristrukturimi ose ka filluar ose është shpallur publikisht. Shpenzimet e ardhshme operative nuk janë dhënë. Provizioni për kontrata e mëdha njihet kur përfitimet e pritura që do të rrjedhin në Bankë nga një kontratë e tillë janë më të ulëta se kostoja e pashmangshme e realizimit të detyrimeve sipas kontratës. Provizioni matet me vlerën aktuale më të vogël mes kostos së pritshme të ndërprerjes së kontratës ose kostos së pritshme neto të vazhdimit të kontratës. Para se të njihet një provizion, Banka njeh çdo humbje nga rënia në vlerë e pasurive të lidhura me atë kontratë.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

(r) Përfitimet e punëtorëve

(i) Planet e kontributeve te përcaktuara

Detyrimet për kontributete ndaj planeve të pensioneve me kontribute të përcaktuara njihen si shpenzim në fitim ose humbje kur ato ndodhin. Banka paguan kontribute për sigurimet shoqërore të detyrueshme që sigurojnë përfitimet pensionale për punëtorët kur dalin në pension. Autoritetet lokale janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Kosovë sipas planit të pensioneve me kontribute të përcaktuara.

i. Përfitimet afatshkurtëra

Detyrimet për përfitime afatshkurtra maten mbi baza të pazbritshme dhe njihen si shpenzime kur shërbimi i ndërlidhur kryhet. Një provizion njihet për shumën që pritet të paguhet në para në bazë të bonusit ose përfitimeve afatshkurtra, nëse Banka ka një detyrim ligjor ose konstruktiv aktual për të paguar këtë shumë si rezultat i shërbimeve të kaluara të ofruara nga punonjësi dhe detyrimi mund të vlerësohet në mënyrë të besueshme.

(s) Garancitë financiare dhe angazhimet e kredisë

Garancitë financiare janë kontrata që kërkojnë nga Banka që të bëjë pagesa të caktuara për të rimbursuar mbajtësin për një humbje që ka për shkak se një debitor specifik nuk arrin të bëjë pagesën në kohën e duhur në përputhje me kushtet e një instrumenti borxhi. Angazhimet e huasë janë angazhimet e Bankës për të siguruar kredi sipas afateve dhe kushteve të paracaktuara.

3.1 Standardet e reja të miratuara më 1 Janar 2019

Banka ka adoptuar prononcimet e reja në kontabilitet të cilat janë bërë efektive këtë vit, dhe janë si më poshtë:

SNRF 16 'Qiratë'

SNRF 16 'Qiratë' zëvendëson SNK 17 'Qiratë' së bashku me tre Interpretime (KIRNF 4 'Përcaktimin nëse një Marrëveshje përmban një Qira', SIC 15 'Qira Operative' dhe SIC 27 'Vlerësimi i Përbërjes së Transaksioneve përfshirë formën Ligjore të një Qiraje'). Standardi i ri është aplikuar duke përdorur qasjen e modifikuar retrospektive, me efektin kumulativ të miratimit të SNRF 16 duke u njojur në kapital si një rregullim në bilancin fillestar të fitimeve të mbajtura për periudhën aktuale. Periudhat e mëparshme nuk janë riparaqitur.

Për kontratat në fuqi në datën e aplikimit fillestar, Banka ka zgjedhur të aplikojë definicionin e qirasë prej IAS 17 dhe KIRNF 4 dhe nuk ka aplikuar SNRF 16 për marrëveshjet të cilat më parë nuk janë identifikuar si qira prej IAS 17 dhe KIRNF 4.

Në këtë datë, Banka gjithashtu ka zgjedhur të masë të drejtën e përdorimit të aktiveve një shumë të barabartë me detyrimin e qirasë të rregulluar për çdo parapagim apo pagesë të ndodhur të cilat kanë ekzistuar në datën e tranzacionit.

Në vend që të kryejë një rishikim të zhvlerësimit në drejtën e përdorimit të aktiveve në datën e aplikimit fillestar, Banka është mbështetur në vlerësimin e saj historik nëse qiratë kanë qenë të mëdha menjëherë përpara datës së aplikimit fillestar të SNRF 16.

Për ato qira të klasifikuara më parë si qira financiare, aktivi i së drejtës së përdorimit dhe detyrimi i qirasë maten në datën e aplikimit fillestar në të njëjtat shuma si në SNK 17 menjëherë para datës së aplikimit fillestar.

Kostot direkte fillestar

Një njësi ekonomike mund të përjashtojë kostot fillestare direkte nga matja e së drejtës së përdorimit të aktiveve në datën e aplikimit fillestar.

Bazuar në SNRF 16, nëse një qiramarrës zgjedh të aplikojë standardin me aplikimin e modifikuar retrospektiv, qiramarrësi do të zgjedhë, mbi bazën e qirasë, të matë të drejtën e perdonimit të aktiveve, sipas:

Opsioni 1 - vlera e tij kontabël sikur SNRF 16 ishte aplikuar që nga data e fillimit, por zbritur duke përdorur shkallën e huamarrjes shtesë të qiramarrësit në datën e aplikimit fillestar. Përshtatja praktike për të përjashtuar kostot fillestare direkte nga matja e aktivit të së Drejtës së Përdorimit në datën e aplikimit fillestar është e zbatueshme në opzionin 1 ose

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

---

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

3.1 Standardet e reja të miratuara më 1 Janar (vazhdim)

Opsioni 2 - një shumë e barabartë me detyrimin e qirasë, rregulluar nga shuma e çdo pagese të parapaguar ose të qirasë të akorduar në lidhje me atë qira. Edhe pse nuk është e shprehur në mënyrë të quartë në standardin e ri, qëllimi praktik për kostot direkte fillestare nuk është i rëndësishëm në Opcionin 2. Banka nuk rregullon të drejtën e përdorimit të aseteve për shumat historike, p.sh. kostot fillestare direkte.

Banka ka zgjedhur të zbatojë metodën retrospektive të modifikuar në Opcionin 2.

Aktivet me vlerë të ulët

Qiramarrësit gjithashtu mund të bëjnë një zgjedhje për të aplikuar një metodë të ngjashme me kontabilitetin aktual të qirasë operative për të cilat aktivi themelor ka vlerë të ulët. SNRF 16 nuk përcakton termin me vlerë të ulët.

Banka Kombëtare Tregtare Kosova Sh.a përdor 5,000 EUR si prag dhe njëkohësisht analizon natyrën e aktivit për të vlerësuar nëse një aktiv i dhënë me qira kualifikohet për përjashtimin e aktivit me vlerë të ulët. Llojet e aktiveve që kualifikohen për përjashtimin e aktivit me vlerë të ulët mund të ndryshojnë me kalimin e kohës nëse, për shkak të zhvillimeve të tregut, çmimi i një lloji të veçantë të aktivit ndryshon.

Shkalla e nomrës së huamarrjes

Shkalla e përdorur për llogaritjen e aktivit të së drejtës së përdorimit dhe detyrimit të qirasë konsideron kohëzgjatjen, denominimin e kursit të këmbimit, rrezikun e shoqëruar me bankën, sigurinë, rrezikun e lidhur me aktivin dhe mjedisin ekonomik.

Vlerat më të afërta që përputhen me këtë përkufizim janë nivelet e çmimeve të Transferimit të Fondev (FTP). Afati dhe denominimi i kursit të këmbimit merren në konsideratë kur ndërtohet kurba e yeld-it në EURO. Banka mori në konsideratë në datën e aplikimit filletar normat e publikuara deri më 31 dhjetor 2018.

Pas shqyrtimit, Banka përcaktoi se nuk ka dallime në aspektin e sigurisë, për shkak të faktit se qiradhënesi në mënyrë efektive ka sigurinë e zotërimit të aktivit. Prandaj, nuk u kërkuan rregullime. Meqenëse pika e fillimit është në të njëjtin juridiksion dhe në të njëjtën monedhë si qiratë, nuk kërkohet rregullim edhe për këtë segment. Për më tepër, për asitet sic janë ndërtesat e zyrave dhe hapësirat e ATM-ve, duke marrë parasysh që ato janë në një zonë të frekuentuar, nuk janë pasuri shumë jolikuide ose të specializuara, primi specifik i aseteve do të ishte zero.

Shkalla e nomrës së huamarrjes përcaktohet si kurba e rendimentit të normës bazë plus spreadi i kredisë.

a. Kurba e rendimentit të normës bazë

Të dhënat në model janë normat e tregut të parave (normat nderbanksare në kategorinë e maturimit ON-1Y). Këto të dhëna publikohen çdo ditë në "Reuters" (platformë tregtare ndër-bankare). Për maturimet më të larta, norma llogaritet duke ekstrapolizuar duke filluar nga normat e tregut të parave të Dhjetorit 2018.

Banka përdor interpolimin e vijës kubike për ndërtimin e normës së kurbës së EURO-s. Interpolimi i vijës kubike është një rast i veçantë i ndërhyrjes së tipit spline që përdoret shumë shpesh për të shmangur problemin e fenomenit të Runge. Kjo metodë jep një polinom ndërhyrës që është më i butë dhe ka gabim më të vogël se disa polinomë të tjera ndërhyrës si polinomi Lagrange dhe polinomi Newton. Linjat e zbuturatsë metodës kubike të përshtatura për të dhënat univare të serive kohore mund të përdoren për të marrë parashikimet lineare lokale. Qasja është e bazuar në një model stokastik të hapësirës shtetërore i cili lejon përdorimin e një qasje të gjasave për vlerësimin e parametrat të zbutjes, dhe i cili mundëson ndërtimin e lehtë të intervaleve të parashikimit. Në thelb, i njëjtë mekanizëm matematikor ndiqet nga modeli NSS (Nelson-Siegel-Svensson). Ndërsa një ndërhyrje zakonisht fillon me specifikimin e një forme funksionale ose për të përllogaritur me normën e përafërt të zbritjes ose normat e ardhshme, dhe pastaj vlerëson parametrat e panjohur. Qasja e vijës kubike, sjell më shumë fleksibilitet në formën e një kurbe të rendimentit dhe, kështu, është e mirë për praktikuesit financiarë që kërkojnë anomali të vogla çmimesh.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvrësje kur specifikohen ndryshe)

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

3.1 Standardet e reja të miratuara më 1 Janar (vazhdim)

b. Spreadi I kredisë

Për llogaritjet e spreadit të kredisë, Banka ka përdorur logjikën e mëposhtme:

- 1) Identifikimi i Vlerësimit Ndërkombëtar Afatgjatë të Lëshuesit për mundësinë e dështimit të institucionit finanziar ("Bankë"). IDR afatgjatë ndërkombëtare jepet nga Agjensia e Vlerësimit të Kreditit të Jashtëm, siç janë Moody's, Fitch ose Standard & Poor. Banka do të përdorë vetëm agjencitë zyrtare, të pranuara në të gjithë botën, të vlerësimit të kreditimit, si Fitch, Moody's dhe S&P sepse vetëm këto 3 agjensi bëjnë analizat në të gjithë botën, bëjnë dhe publikojnë studimet në PD, LGD (ku do të përcaktohet spredi kreditor si PD * LGD) etj. në nivel global. Këto tre agjenci janë gjithashtu të vetmet që lejojnë të përdoren me qëllim të mbështetjes në parametrat e të dhënave të ekspertëve për shembull. në BE (sipas rregullores CRD / CRR etj).
- 2) Nëse institucioni finanziar (Banka) nuk ka një vlerësim të tillë dhe është pjesë e një Banke, përdoret vlerësimi më i ulët midis nivelit më të lartë të vlerësimit të vendit, për vendin ku ndodhet Banka dhe Vlerësimit Ndërkombëtar të dhënë për kompaninë mëmë nga agjenci të jashme. Arsyja themelore për këtë qasje është se kur një bankë është pjesë e një Banke, pritet mbështetje më e madhe.
- 3) Nëse asnjë nga këto hapa nuk rezulton me vlerësim, identifikohet vlerësimi më i lartë i vendit, për vendin në të cilin ndodhet Banka dhe zbritet të paktën një nivel. Vlerësimi i vendit është vlerësimi më i mirë që një entitet me bazë në atë vend mund të marrë, kështu që ky përdoret si një pikë referimi pasi ne priremi të punojmë me institucionet më të mëdha dhe më të fuqishme. Për më tepër, rregullimi i rrezikut në rënienë është bërë për hir të maturisë.

Shteti i Kosovës nuk ka vlerësim krediti.

Vlerësimi i BKT Kosova (B-) përcaktohet duke u nisur nga vlerësimi i kreditimit i BKT Albania (B), si kompani amë, e zbritur nga një nivel për hir të maturisë.

Në këtë mënyrë, përcaktohet vlerësimi i kredisë së Bankës në B-. Në atë vlerësim të veçantë të Bankës është caktuar probabiliteti i duhur i normës së dështimit (norma e PD), e cila është llogaritur nga jashtë - të dhëna ekspertësh të siguruara nga agjensia e vlerësimit të Jashtëm të kredisë. Sidoqoftë, PD është thjesht një mundësi. Për të përllogaritur rrezikun e plotë të kredisë, LGD është e nevojshme. Duke shumëzuar normën e PD dhe LGD, fitohet niveli i humbjes së kredisë dhe kjo është përafrimi i rrezikut të kredisë. Rekomandohet përdorimi i vlerës LGD të Bazelit, fikse në 45% në çdo kohë.

BKT Kosova

B-

Në datën fillestare të aplikimit, spreadi i kredisë së Bankës është 2.77%. Në kalimin në SNRF 16, niveli mesatar i ponderuar i huamarrjes i aplikuar për detyrimet e qirasë të njohura sipas SNRF 16 ishte 3.08%.

Banka ka përfituar nga përdorimi i mbikëqyrjes për përcaktimin e afatit të qirasë kur shqyrton opzionet për zgjatjen dhe përfundimin e qirave.

Më poshtë, janë vlerat kontabël të aktiveve të Bankës për aktivet e së drejtës së përdorimit dhe detyrimeve të qirasë dhe lëvizjet gjatë periudhës:

	E Drejta e përdorimit si aktiv		Detyrimet e qirasë
	Ndërtesa	Total	Total
Më 1 Janar 2019	3,632,695	3,632,695	3,632,695
Shtesat	9,871	9,871	9,871
Shpenzimet e zhvlerësimit	(843,138)	(843,138)	-
Shpenzimet e interesit	-	-	99,994
Pagesat	-	-	(901,406)
Më 31 Dhjetor 2019	2,799,428	2,799,428	2,841,154

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

3.1 Standardet e reja të miratuara më 1 janar (vazhdim)

Paraqitur më poshtë, janë shumat e njohura në fitim ose humbje:

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019
Shpenzimet e zhvlerësimit të aktiveve të së drejtes së përdorimit
Shpenzimet e interesit për detyrimet e qirasë
Shpenzimet e qirasë - pagesa të qirave afatshkurtra
Gjithsej shumat e njohura në fitim ose humbjes
843,138
99,994
97,458
1,040,590

Më poshtë, janë shumat e detyrimeve afatshkurtra dhe afatgjata të qirasë:

31 dhjetor 2019
Detyrimet afatshkurtra të qirasë
Detyrimet afatgjata të qirasë
Gjithsej detyrimet e qirasë
791,264
2,049,890
2,841,154

Për qiratë e klasikuara më parë si qira operative nën SNK 17, një qiramarrës njeh një detyrim të qirasë të matur në vlerën aktuale të shumës totale të pagesave të mbeturat të qirasë, zbritur duke përdorur normën e huamarrjes shtesë të qiramarrësit në datën e aplikimit fillestare. Asetet e lidhura me të drejtën e përdorimit për qiratë e pasurive u matën në baza retrospektive sikur rregullat e reja të ishin zbatuar gjithnjë. Aktivet e tjera të së drejtës së përdorimit u matën në shumën e barabartë me detyrimin e qirasë, rregulluar me shumën e çdo parapagimi ose pagesë të akorduar në lidhje me atë qira të njohur në bilanc, më 31 dhjetor 2018.

Nuk kishte kontrata të mëdha të qirasë që do të kërkoni një rregullim të aseteve të së drejtës së përdorimit në datën e aplikimit fillestare. IFRS16 (53) (j).

3.2 Qiratë

Sic pëershkruhet në Shënimin 3.1, Banka ka aplikuar SNRF 16 duke përdorur qasjen e modifikuar retrospektive dhe për këtë arsyе informacioni krahasues nuk është riparaqitur. Kjo do të thotë që informacioni krahasues është raportuar ende nën IAS 17 dhe KIRFN 4.

a. Politika e kontabilitetit e zbatueshme nga 1 janari 2019

Banka si qiramarrëse

Për çdo kontratë të re të lidhur më ose pas 1 janarit 2019, Banka konsideron nëse një kontratë është, ose përmban një qira. Një qira përcaktohet si "një kontratë, ose pjesë e një kontrate, që përcjell të drejtën për të përdorur një aktiv (aktivin themelor) për një periudhë kohe në këmbim të vlerësimit". Për të zbatuar këtë përkufizim, Banka vlerëson nëse kontrata përbush tre vlerësimë kryesore, të cilat janë:

- Kontrata përban një aktiv të identifikuar, i cili ose përcaktohet në mënyrë të qartë në kontratë ose specifikohet në mënyrë të shprehur duke u identifikuar në kohën kur aktivi është vënë në dispozicion të Bankës
- Banka ka të drejtë të sigurojë në tërësi të gjitha përfitimet ekonomike nga përdorimi i aktivit të identifikuar gjatë gjithë periudhës së përdorimit, duke marrë parasysh të drejtat e tij në fushën e përcaktuar të kontratës
- Banka ka të drejtë të drejtojë përdorimin e aktivit të identifikuar gjatë gjithë periudhës së përdorimit
- Banka vlerëson nëse ka të drejtë të drejtojë 'si dhe për çfarë qëllimi' aktivi përdoret gjatë gjithë periudhës së përdorimit.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

3.2 Qiratë (vazhdim)

Matja dhe njohja e qirave si qiramarrës

Në datën e fillimit të qirasë, Banka njeh të drejtën e përdorimit të aktivit dhe një detyrim të qirasë në bilanc. E drejta e përdorimit të aktivit matet me koston, e cila përbëhet nga matja fillestare e detyrimit të qirasë, çdo kosto fillestare direkte e bërë nga Banka, një vlerësim i çdo kostoje për çmontimin dhe heqjen e aktivit në fund të qirasë, dhe çdo pagesë e qirasë bërë përpëra datës së fillimit të qirasë (netoja e çdo stimulimi të marrë).

Banka amortizon të drejtën e përdorimit si aktiv, në metodën lineare nga data e fillimit të qirasë deri në fund të jetës së dobishme të së drejtës së përdorimit të aktivit ose përfundimit të afatit të qirasë. Banka gjithashtu vlerëson të drejtën e përdorimit të aktivit për zhvlerësim kur ekzistojnë tregues të tillë. Në datën e fillimit, Banka mat detyrimin e qirasë në vlerën aktuale të pagesave të qirasë të papaguara në atë datë, dhe e skonton duke përdorur normën e interesit të nénkuptuar në qira nëse kjo normë është e disponueshme lehtësisht, ose duke përdorur normën e huamarrjes së Bankës.

Pagesat e qirasë të përfshira në matjen e detyrimit të qirasë përbëhen nga pagesa fikse (përfshirë në substancë fikse), pagesa të ndryshueshme bazuar në një indeks ose normë, shuma që pritet të paguhen nën një garanci të vlerës së mbetur dhe pagesa që vijnë nga opsjonet e arsyeshme të caktuara për të ushtruar.

Pas matjes fillestare, detyrimi do të zgjedhet për pagesa të bëra dhe do të rritet për pjesën e interesit. Ndryshimet për të pasqyruar çdo rivlerësim ose modifikim, ose nëse ka ndryshime në pagesa fikse në substancë.

Kur detyrimi i qirasë është ri-matur, rregullimi përkatës pasqyrohet në të drejtën e e përdorimit të aktivit, ose fitimin dhe humbjen nëse aktivi i së drejtës së përdorimit është reduktuar tashmë në zero.

Banka ka zgjedhur të japë llogari për qira afatshkurtra dhe qira të aktiveve me vlerë të ulët duke përdorur ekspeditat praktike. Në vend që të njohin një të drejtë të përdorimit si aset dhe detyrimin e qirasë, pagesa në lidhje me këto nijihen si shpenzime në fitim ose humbje mbi një bazë lineare gjatë afatit të qirasë.

Në pasqyrën e pozicionit financiar, të drejtat e përdorimit si aktive janë përfshirë në pronë, bimë dhe pajisje (përvèç atyre që plotësojnë përkufizimin e investimit në prona) dhe detyrimet e qirasë janë përfshirë në llogari të pagueshme tregëtare dhe detyrime të tjera.

Banka si qiradhënëse

Politika e kontabilitetit të Bankës sipas SNRF 16 nuk ka ndryshuar nga periudha krahasuese. Si qiradhënës, Banka i klasifikon qiratë e saj si qira operative ose financiare. Një qira klasifikohet si një qira financiare nëse transferon në mënyrë thelbësore të gjitha rreziqet dhe përfitimet e rastësishme që rrjedhin nga pronësia e aktivit themelor, dhe klasifikohet si një qira operative nëse nuk i transferon këto rreziqe dhe përfitime.

b. Politikat e kontabilitetit të zbatueshme para 1 janar 2019

Banka si qiramarrëse

Qiratë financiare

Menaxhimi gjykon marrjen në konsideratë të substancës së marrëveshjes së qirasë dhe nëse transferon në mënyrë thelbësore të gjitha rreziqet dhe shpërblimet e rastësishme që rrjedhin nga pronësia e aktivit të dhënë me qira. Faktorët kryesorë të konsideruar përfshijnë kohëzgjatjen e afatit të qirasë në lidhje me jetën ekonomike të aktivit, vlerën aktuale të pagesave minimale të qirasë në lidhje me vlerën e drejtë të aktivit, dhe nëse Banka fiton pronësinë mbi aktivin në fund të afatit të qirasë.

Për qiradhënet e tokave dhe ndërtuesave, pagesa minimale e qirasë shpërndahet së pari për secilin komponent, bazuar në vlerat e drejta relative të interesave të qirasë përkatëse. Secili komponent vlerësohet veçmas më pas për trajtimin e mundshëm si një qira financiare, duke marrë parasysh faktin se toka normalisht ka një jetë të pacaktuar ekonomike.

Shihni shënimin e politikës së kontabilitetit në pasqyrat financiare të fundvitit për metodat e amortizimit dhe jetëgjaësinë e aktiveve të mbajtura nën qira financiare. Elementi i interesit të pagesave të qirasë ngarkohet në fitim ose humbje, si kosto e financiare gjatë periudhës së qirasë.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në *EURO*, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

---

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

3.2 Qiratë (vazhdim)

Qiratë operative

Të gjitha qiratë e tjera trajtohen si qira operative. Kur Banka është qiramarrëse, pagesat në marrëveshjet e qiradhënieve operative njihen si shpenzim në bazë lineare gjatë afatit të qirasë. Kostot e asociuara, të tilla si mirëmbajtja dhe sigurimi, njihen si shpenzim në momentin që ndodhin.

Banka si qiradhënëse

Banka gjithashtu fiton të ardhura nga qiratë operative, nga investimet e saj në prona. Të ardhurat nga qiraja njihen në mënyrë lineare përgjatë afatit të qirasë.

c. Pohime të tjera

Deklaratat e tjera të kontabilitetit të cilat janë bërë të efektshme nga 1 janari 2019 dhe për këtë arsyе janë miratuar nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në rezultatet financiare apo pozicionin financiar të Bankës, janë detaujar më poshtë:

- **Ndryshimet në SNRF 9 "Instrumentet Financiarë"** - Karakteristikat e parapagimit me kompensim negativ - miratuar nga BE në 22 Mars 2018 (efektive për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 Janarit 2019),
- **Ndryshimet në SNK 19 "Përfitimet e punonjësve"** - Plani i ndryshimit, ndalimit ose zgjidhjes - miratuar nga BE në 13 Mars 2018 (efektive për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 Janarit 2019),
- **Ndryshimet në SNK 28 "Investimet në bashkëpunëtorë dhe ndërmarrje e përbashkëta"** - Interesi afatgjatë në bashkëpunëtorë dhe ndërmarrjet e përbashkëta - të miratuara nga BE në 8 shkurt 2019 (efektive për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 Janarit 2019),
- **Ndryshime në standarde të ndryshme për shkak të "Përmirësimeve të SNRF-së (cikli 2015 -2017)"** që rezulton nga përmirësimi vjetor I projektit të IFRS (IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 dhe IAS 23) kryesish me qëllim të heqjes së mospërputhjeve dhe sqarimeve të formulimeve - të miratuara nga BE në 14 Mars 2019 (efektive për periudhat vjetore që fillojnë në ose pas 1 Janarit 2019),

KIRFN 23 "Pasiguria mbi trajtimet e tatimit mbi të ardhurat" – miratuar nga BE në 23 Tetor 2018 (efektive për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 Janarit 2019)

3.3 Krahasimi I informacionit kontabël

Kur është e nevojshme, shifrat krahasuese rregullohen në përputhje me ndryshimet në prezantim në periudhën aktuale të raportimit. Ndryshimet bëhen për të paraqitur më mirë natyrën e biznesit të Kompanisë. Këto ndryshime zbatohen në mënyrë retrospektive.

4. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Menaxhimi diskuton me komitetin e auditimit zhvillimin, zgjedhjen dhe shpalosjen e politikave kritike kontabёl dhe vlerësimeve të Bankës, si dhe aplikimin e kёtyre politikave dhe vlerësimeve.

Këto shpalosje mbështeten mbi menaxhimin e rrezikut financiar (shih shënimin 5).

Banka rishikon portofolin e kredive për të përcaktuar humbjet nga rënia në vlerë në baza mujore. Për të përcaktuar nëse një humbje nga rënia në vlerë duhet të regjistrohet në fitim ose humbje, Banka bën gjykime nëse ka ndonjë të dhënë të dukshme që tregon se ka një ulje të ndjeshme në flukset e ardhshme të vlerësuara të mjeteve monetare nga një portofoli i kredive përpëra se kjo rënie të identifikohet në një kredi specifike të atij portofoli. Kjo evidencë mund të përfshijë të dhëna që tregojnë se ka pasur një ndryshim negativ në statusin e pagesave të huamarrësve në grup, ose në kushte ekonomike kombëtare dhe rajonale që lidhen me mungesat e aktiveve në grup. Menaxhimimi kur cakton flukset e ardhshme të parasë përdor vlerësimë të bazuara në përvojën historike për humbjet nga asetat me karakteristika të rrezikut të kreditit dhe dëshmi objektive të rënies në vlerë të ngjashme me ato në portofol. Metodologjia dhe supozimet e përdorura për të vlerësuar edhe sasinë edhe kohën e flukseve monetare të ardhshme rishikohen rregullisht për të reduktuar diferençat midis vlerësimeve të humbjeve dhe përvojës aktuale të humbjes.

Përcaktimi I vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë për pasuritë dhe detyrimet financiare për të cilat nuk ekziston një çmim tregu i vëzhgueshëm kërkon përdorimin e teknikave të vlerësimit siç pëershruhet në politikat kontabёl 3 (e) (vi). Për instrumentet financiare të cilat tregtohen rrallë dhe që kanë transparencë të vogël të çmimeve, vlera e drejtë është më pak objektive, dhe kërkon nivele të ndryshme gjykimisë në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve të çmimeve dhe rreziqeve të tjera që ndikojnë mbi instrumentin e caktuar. Shih gjithashtu "Vlerësimi i instrumenteve financiare" më poshtë.

Gjykimet kritike kontabël të bëra në zbatimin e politikave kontabël të Bankës përfshijnë:

Vlerësimi i instrumenteve financiare

Politika kontabël e Bankës për matjen e vlerës së drejtë është diskutuar në shënimin 3 (f) (viii).

Banka mat vlerën e drejtë duke përdorur hierarkinë e mëposhtme të metodave:

- Niveli 1: Çmimin e kuotuar të tregut-në një treg aktiv për një instrument të ngjashëm.
  - Niveli 2: Teknikat e vlerësimit të bazuara në të dhëna të vëzhgueshme. Kjo kategori përfshin instrumentet e vlerësuara duke përdorur: çmimet e kuotuara në tregjet aktive për instrumente të ngjashme; çmimet e kuotuara për instrumente të ngjashme në tregje që konsiderohen më pak se aktivë; ose teknika tjera vlerësimi ku të gjithë faktorët kyç janë në mënyrë direkte ose indirekte të vëzhgueshëm nga të dhënat e tregut.
  - Niveli 3: Teknikat e vlerësimit duke përdorur të dhëna të rëndësishme të pavëzhgueshme. Kjo kategori përfshin gjithë instrumentet ku metoda e vlerësimit përfshin faktorë që nuk bazohen në të dhëna të vëzhgueshme dhe të dhënat jo të vëzhgueshme mund të kenë një efekt të rëndësishëm në vlerësimin e instrumentit. Kjo kategori përfshin instrumente të cilat janë vlerësuar në bazë të çmimeve të kuotuara për instrumente të ngjashme ku rregullime të rëndësishme jo të vëzhgueshme ose supozime kërkohen për të reflektuar ndryshimin midis instrumenteve.

Vlera e drejtë e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare që tregtohen në tregje aktive bazohen në çmime tregut të kuotuara ose kuotime çmimesh nga tregtarëtuesit. Për të gjitha instrumentet financiare të tjera Banka përcakton vlerën e drejtë duke përdorur teknikat e vlerësimit. Teknikat e vlerësimit përfshijnë vlerën aktuale neto dhe modelet e skontuara të parave, kahasimin me instrumente të ngashme për të cilat ekzistojnë çmime tregut të mbikëqyrur, modelin "polinomial" të çmimeve të opsiioneve dhe metoda tjera të vlerësimit. Synimi i teknikave të vlerësimit është që të arrihet në përcaktimin e një vlere të drejtë, që pasqyron çmimin e një instrumenti finanziar në datën e raportimit që do të ishte i njejtë me çmimin e dalë nga ndërveprimi i pjesmarrësve gjatë një periudhe afatshkurtër në një treg aktiv.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvrësime kur specifikohen ndryshe)

---

4. Përdorimi I vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Banka për përcaktimin e vlerës së drejtë të instrumenteve më të zakonshme dhe më të thjeshta përdor modele të vlerësimit të njohura gjérësish siç janë swap-et e normave e interesit dhe monedhave që përdorin vetëm të dhëna të publikuara tregu dhe që kërkojnë pak gjykim dhe vlerësim nga menaxhmenti. Çmimet e vëzhgueshme dhe modelet e të dhënave janë zakonisht në dispozicion në tregjet e listuara për borxhet dhe letrat me vlerë të kapitalit, instrumentet derivative të tregtueshme dhe instrumentet që tregtohen në tregjet e letrave me vlerë të tilla si normat e interesit swap. Disponueshmëria e çmimeve të publikuara në tregje dhe e modelit të dhënave redukton nevojën e menaxhmentit për gjykim dhe vlerësim, dhe gjithashtu redukton pasigurinë në përcaktimin e vlerës së drejtë.

Disponueshmëria e çmimeve të publikuara në tregje dhe e modelit të dhënave ndryshon në varësi të produkteve dhe tregjeve dhe është e prirur ndaj ndryshimeve në bazë të ndodhive specifike dhe kushteve të përgjithshme në tregjet financiare.

Për instrumente më të ndërlikuara, Banka përdor modele të veçanta të vlerësimit, të cilat zakonisht janë të zhvilluara nga modele të njohura të vlerësimit. Disa ose të gjitha të dhënat e rëndësishme në këto modele mund të mos janë të vëzhgueshme në treg, dhe janë nxjerrë nga çmimet ose normat e tregut, ose janë vlerësuar bazuar në supozime. Modelet e vlerësimit që përdorin të dhëna të rëndësishme të pavëzhgueshme kërkojnë një shkallë më të lartë gjykimi dhe vlerësimi në përcaktimin e vlerës së drejtë. Gjykimi dhe vlerësimi i menaxhmentit zakonisht janë të nevojshme për zgjedhjen e modelit të vlerësimit që do të përdoret, përcaktimin e flukseve monetare të pritshme të instrumentit finansiar që vlerësohet, përcaktimin e probabilitetit të dështimit në pagesë nga pala e tjetër dhe përzgjedhjen e normave të përshtatshme skontuese.

Kreditë për klientët

Kreditë paraqiten si neto, duke hequr provizonet për rënien në vlerë. Portofoli i kredive të Bankës ka një vlerë të drejtë të vlerësuar afërsishtë të barabartë me vlerën e tij kontabël për shkak të normave të interesit të cilat janë të përafërtë me normat e tregut. Pjesa më e madhe e portofolit të kredive është subjekt i ripërcaktimit të çmimeve brenda një viti.

Letrat me vlerë

Vlera e drejtë e letrave me vlerë është e bazuar në çmimet e tregut ose çmimet e ndërmjetësuesve/ agjentëve të shitjes në shitjen e letrave me vlerë, Kur ky informacion nuk është i disponueshëm, vlera e drejtë është llogaritur duke përdorur modelin e skontimit të flukseve të mjeteve monetare bazuar në një kurbë aktuale të të ardhurave të përshtatshme për maturitetin e mbetur.

Bonot e thesarit kanë një vlerë të drejtë të vlerësuar afërsishtë të barabartë me vlerën e tyre bartëse, për shkak të natyrës së tyre afatshkurtër dhe normave të kthimit, të cilat janë të përafërtë me normat e tregut. Vlera e drejtë e këtyre instrumenteve bazohet në metodën e nivelit 2 të përshkruar më lartë.

Depozitat dhe huatë

Depozitat me afat kanë një vlerë të drejtë të vlerësuar afërsishtë të barabartë në vlerën e tyre kontabël, për shkak të natyrës së tyre afatshkurtër dhe normave të interesit të cilat janë të përafërtë me normat e tregut.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në *EURO*, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

4. Përdorimi I vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)**Vlera e drejtë**

Tabela e mëposhtme paraqet vlerat kontabël dhe vlerat e drejta të pasurive dhe detyrimeve financiare si dhe analizon instrumentet financiare të matura në vlerën e drejtë në fund të periudhës raportuese, nga niveli në hierarkinë e vlerës së drejtë në të cilën matja e vlerës së drejtë kategorizohet:

31 dhjetor 2019		Vlera e drejtë				
	Shënim	Shuma bartëse	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Llogaritë dhe balancat me bankat	7	37,244,984	-	37,244,984	-	37,244,984
Investimet në letra me vlerë	8	113,609,245	105,911,833	7,697,412	-	113,609,245
Të arkëtueshmet nga BKT Shqipëria	25	25,139	-	25,139	-	25,139
Kreditë ndaj klientëve	9	306,393,983	-	306,393,983	-	306,393,983
Gjithsej pasuritë financiare		457,273,351	105,911,833	351,361,518	-	457,273,351
Depozitat e klientëve	13	449,152,204	-	449,152,204	-	449,152,204
Detyrimet ndaj bankave	14	5,435,478	774,405	4,661,073	-	5,435,478
Huazimet	16	22,283,169	-	22,283,169	-	22,283,169
Gjithsej detyrimet financiare		476,870,851	774,405	476,096,446	-	476,870,851
31 dhjetor 2018		Vlera e drejtë				
	Shënim	Shuma bartëse	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Llogaritë dhe balancat me bankat	7	18,278,042	-	18,278,042	-	18,278,042
Investimet në letra me vlerë	8	76,967,698	68,592,401	8,375,297	-	76,967,698
Detyrimet ndaj BKT Shqipërisë	25	12,801,636	-	12,801,636	-	12,801,636
Kreditë ndaj klientëve	9	242,918,160	-	242,918,160	-	242,918,160
Gjithsej pasuritë financiare		350,965,536	68,592,401	282,373,135	-	350,965,536
Depozitat e klientëve	13	351,354,331	-	351,354,331	-	351,354,331
Detyrimet ndaj bankave	14	17,859,118	-	17,859,118	-	17,859,118
Huazimet	16	4,085,314	-	4,085,314	-	4,085,314
Gjithsej detyrimet financiare		373,298,763	-	373,298,763	-	373,298,763

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

---

5. Menaxhimi i rrezikut financiar

(a) Të përgjithshme

Banka i ekspozohet rreziqeve të mëposhtme nga instrumentet financiare:

- Rreziku kreditor
- Rreziku i likuiditetit
- Rreziqet e tregut
- Rreziku operacional

Ky shënim paraqet informacione rreth ekspozimit të Bankës ndaj secilit nga rreziqet më lartë, qëllimet e Bankës, politikat dhe proceset për matjen dhe menaxhimin e rrezikut, dhe menaxhimin e kapitalit të Bankës.

Një instrument financiar është çdo kontratë që krijon të drejtën për të marrë mjete monetare ose ndonjë pasuri tjetër financiar nga një palë tjetër (pasuri financiar) ose detyrimin për të dhënë mjete monetare ose pasuri tjetër financiare tek një palë tjetër (detyrim financiar). Instrumentet financiare sjellin rreziqe të caktuara për Bankën. Rreziqet më të rëndësishme me të cilat përballet Banka janë rreziku kreditor, rreziku i likuiditetit dhe rreziku i tregut. Rreziku i tregut përfshin rrezikun e valutave të huaja, rrezikun e normës së interesit dhe rrezikun e cmimeve të tjera.

Struktura e menaxhimit të riskut

Bordi drejtues i BKT-së ka përgjegjësi për themelimin dhe mbikqyrjen e strukturës së menaxhimit të rrezikut. Bordi ka themeluar komitetin e bankës pér pasuri dhe detyrime (KPD) në Zyrën Qendrore, Grupin e menaxhimit të riskut dhe komitetet e kreditimit, të cilat janë përgjegjëse për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të menaxhimit të rrezikut në fushat e tyre të caktuara. Të gjitha këto organe i raportojnë rregullisht bordit të drejtorëve për aktivitetet e tyre.

Politikat e menaxhimit të riskut të Bankës janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet që has Banka, për të vendosur kufizime të rrezikut dhe kontolle të përshtatshme, dhe për të monitoruar zbatimin e këtyre kontolleve. Politikat dhe sistemet e menaxhimit të rrezikut rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet e tregut, produktet dhe shërbimet e ofruara. Banka, nëpërmjet trajnimeve dhe standardeve dhe procedurave të menaxhimit, synon të zhvillojë një mjesid kontrolli konstruktiv dhe të disiplinuar, në të cilin çdo punonjës do të kuptojë rolin dhe detyrimet përkatëse.

Komiteti i auditimit në Zyrën Qendrore është përgjegjës për monitorimin e përputhshmërisë me politikat dhe procedurat e menaxhimit të rrezikut të Bankës, dhe për të vlerësuar mjaftueshmërinë e strukturës së menaxhimit të rrezikut në lidhje me rreziqet e hasura nga Banka. Komiteti i auditimit ndihmohet në kryerjen e detyrave nga auditimi i brendshëm. Auditimi i brendshëm ndërmerr kontolle të rregullta dhe të rastit për procedurat dhe kontrolllet e menaxhimit, rezultatet e të cilave raportohen tek komiteti i auditimit.

(b) Risku kreditor

Rreziku kreditor është rreziku i humbjes financiare të Bankës nëse klienti apo pala tjetër në një instrument financiar nuk arrin të përbushë detyrimet kontraktuale, dhe rrjedh kryesisht nga kreditë e Bankës për klientët, për bankat e tjera dhe nga letrat me vlerë. Për qëllime të raportimit të menaxhimit të rrezikut, Banka konsideron të gjitha elementët e ekspozimit ndaj rrezikut kreditor (si rrezikun individual të klientit për mospagesë, rrezikun e vendit dhe të sektorit). BKT – Kosova ka formuar një komitet kreditor për të mbikëqyrur miratimin e kërkesave për kreditë deri në shumën 500,000 Euro. Kërkesat kreditore në shuma mbi 500,000 Euro miratohen vetëm me vendimin e bordit të drejtorëve. Ka një përqendrim të vazhdueshëm për mbikqyrjen e cilësisë së kredive të dhëna si në kohën e miratimit dhe gjatë gjithë kohëzgjatjes së të tyre.

Çdo njësie biznesi i kërkohet të jetë në përputhje me politikat dhe procedurat e kreditimit të Bankës. Auditime të rregullta të njësive të biznesit dhe proceseve të menaxhimit të rrezikut janë ndërmarrë nga auditimi i brendshëm.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
 (Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

5. Menaxhimi i rrezikut finanziar (vazhdim)**(b) Risku kreditor (vazhdim)****i. Ekspozimi maksimal kreditor**

Vlera kontabë lbruto e aseteve financiare të paraqitura më poshtë, paraqet gjithashtu ekspozimin maksimal të Bankës ndaj rrezikut kreditor që rrjedh nga këto asete. Ekspozimet maksimale ndaj rrezikut të kredisë përpara kolateralit dhe rregullimeve të tjera të kredisë më 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018 janë paraqitur si më poshtë:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Kreditë për klientët, neto	306,393,983	242,918,160
Llogaritë në banka	37,244,984	18,278,042
Të arkëtueshme nga BKT Shqipëria	25,139	12,801,636
Letrat me vlerë në dispozicion për shitje	105,911,832	68,592,401
Letrat me vlerë të mbajtura deri në maturim	7,697,413	8,375,297
Garancitë financiare dhe letrat e kreditit	12,289,809	15,690,735
Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut kreditor	469,563,160	366,656,271

Kreditë dhe letrat me vlerë të provizionuara

Kreditë dhe letrat me vlerë të provizionuara janë kredi dhe letra me vlerë për të cilat Banka konstaton se është e mundshme që ajo nuk do të jetë në gjendje të mbledhë të gjithë principalin dhe interesin sipas kushteve kontraktuale të marrëveshjes së kredisë/të letrave me vlerë. Këto kredi vlerësohen nga A në D në sistemin e brendshëm të klasifikimit të Bankës dhe komiteti i rrezikut i BKT-së është i angazhuar me kategorizimin e konsumatorëve dhe rezultatit të tyre sipas kategorive përkatëse. Ky komitet vendos për ndryshimet e klasifikimit dhe merr veprimet e nevojshme sipas procedurave të monitorimit.

Komiteti i rrezikut i klasifikon kreditë sipas këtyre faktorëve:

- Aftësia për të paguar
- Gjendja financiare
- Aftësitë e menaxhimit
- Kolaterali dhe garantuesit
- Struktura e kredisë
- Industria dhe ekonomia

Kreditë me vonesë por jo të provizionuara

Kreditë dhe letra me vlerë, ku interesit kontraktual ose pagesat e principalit janë me vonesë, por Banka beson se provizionimi nuk është i përshtatshëm në bazë të nivelit të sigurisë/kolateralit në dispozicion dhe / ose fazës e arkëtimit të shumës së huasë.

Kredi me kushte të rinegociueshme

Kreditë me kushte të rinegociueshme janë kredi të cilat janë ristrukturuar për shkak të përkeqësimit të situatës financiare të huamarrësit dhe ku Banka ka bërë lëshime të cilat përndryshe nuk do të ndërmerrreshin. Pasi kredia është ristrukturuar ajo qëndron në të njëjtën kategori pavarësisht nga performanca e përmirësuar pas ristrukturimit.

5. Menaxhimi i rrezikut finansiar (vazhdim)**(b) Rreziku kreditor (vazhdim)***Lejimet për provizione*

Banka vendos një kufi të lejuar për humbjet nga provisionet që përfaqëson parashikimin e saj për humbjet nga portofoli i kredive. Detaje të mëtejshme mbi metodologjinë e përllogaritjes janë paraqitur në Shënimin 3 (e)(vii).

Politika e shlyerjeve

Banka shlyen një balancë të kredisë/letrave me vlerë (dhe çdo lejim përkatës të humbjeve nga provisionet) me vendim të Bordit të Drejtoreve, në përputhje me rregulloret e Bankës Qëndrore të Kosovës. Vendimi për shlyerje ndërmerr pas shqyrtimit të informacioneve të tilla si: shfaqja e ndryshimeve të rëndësishme në pozicionin finansiar të huamarrësit/emetuesit, huamarrësi/emetuesi nuk mund të paguajnë më detyrimin, ose që të ardhurat nga kolaterali nuk do të jenë të mjaftueshme për të paguar ekspozimin e tërë.

	Huatë për klientët		
	Individ	Korporata	Gjithsej
31 dhjetor 2019			
Standarde	114,024,630	184,374,435	298,399,065
Vrojtuese	1,497,090	3,048,012	4,545,102
Nën standarde	662,060	3,491,214	4,153,274
Të dyshimta	556,342	2,179,739	2,736,081
Humbje	2,403,661	3,256,492	5,660,153
Gjithsej	119,143,783	196,349,892	315,493,675
Minus: Provizioni për humbjet nga kreditë	(2,953,594)	(6,146,097)	(9,099,692)
Gjithsej kreditë, neto nga provisionet	116,190,189	190,203,795	306,393,983

	Huatë për klientët		
	Individ	Korporata	Gjithsej
31 dhjetor 2018			
Standarde	88,676,125	146,000,771	234,676,896
Vrojtuese	1,306,080	2,611,230	3,917,310
Nën standarde	1,277,849	4,693,550	5,971,399
Të dyshimta	627,761	1,120,981	1,748,742
Humbje	3,147,477	6,161,578	9,309,055
Gjithsej	95,035,292	160,588,110	255,623,402
Minus: Provizioni për humbjet nga kreditë	(4,165,276)	(8,539,966)	(12,705,242)
Gjithsej kreditë, neto nga provisionet	90,870,016	152,048,144	242,918,160

Më poshtë është paraqitur një analizë e kolateralit e marrë gjatë viteve:

	Huatë për klientët		
	Individ	Kompani	Gjithsej
31 dhjetor 2019			
Pronat e banimit, komerciale ose industriale	350,783,232	104,227,225	455,010,457
Pasuritë financiare	10,986,755	10,369,922	21,356,677
Të tjera	151,998,240	71,073,406	223,071,646
Gjithsej	513,768,227	185,670,553	699,438,780

	Huatë për klientët		
	Individ	Kompani	Gjithsej
31 dhjetor 2018			
Pronat e banimit, komerciale ose industriale	98,443,990	340,209,728	438,653,718
Pasuritë financiare	9,205,298	9,542,281	18,747,579
Të tjera	78,461,565	164,625,755	243,087,320
Gjithsej	186,110,853	514,377,764	700,488,617

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Banka do të ndeshët me vështirësi në përbushjen e obligimeve të saj të lidhura me detyrimet financiare që janë vendosur me dhënien e parave ose të ndonjë pasurie tjetër financiare. Qëllimi i Menaxhimit të Rrezikut të Likuiditetit (MRL) është të sigurojë, sa më shumë të jetë e mundur, që vazhdimisht do të ketë likuiditet të mjaftueshëm për të përbushur në kohë detyrimet, si në kushte normale ashtu dhe të pafavorshme, pa pësuar humbe të papranueshme apo të rrezikoje dëmtimin e reputacionit të Bankës. Politika e menaxhimit të rrezikut të likuiditetit të Bankës përfshin atë se si Banka identifikon, mat, monitoron dhe kontrollon këtë rrezik.

Organzimi i menaxhimit të rrezikut të likuiditetit: Organizimi i menaxhimit të rrezikut të likuiditetit të bankës përfshin dy organe të ndryshme në monitorimin dhe menaxhimin e likuiditetit. Përfshirja e organeve të ndryshme ndihmon në shpërndarjen e qartë të përgjegjësisë për monitorimin / raportimin dhe menaxhimin e rrezikut të likuiditetit. Menaxhimi ditor i likuiditetit i përket Thesarit dhe FI Grupit, por monitorimi ditor i rrezikut të likuiditetit dhe përputhshmëria me limitet i takon Grupit të Menaxhimit të Riskut. Qëllimi kryesor i Grupit të Menaxhimit të Riskut, i cili kryen përbledhjen ditore të raporteve të MRL, është të sigurojë një sinjal paralajmëruesh të hershëm të rrezikut të likuiditetit për menaxhmentin e lartë të Bankës.

Raportet e menaxhimit të riskut të likuiditetit: Politika e MRL të bankës përfshin raporte ditore dhe mujore të cilat shqyrtohen dhe monitorohen nga Departamenti i Rrezikut Operacional dhe të Tregut. Raportet ditore përfshijnë tabelën me daljet kumulative maksimale të keshit dhe tabelën e ndarjes së aseteve dhe pasiveve kumulative, të cilat kontrollojnë hyrjet dhe daljet ditore dhe mujore të likuiditetit deri në maturimin 1-vjeçar sipas skenarit të "biznesit si zakonisht". Raportet mujore përfshijnë stres test tabelat e likuiditetit, të cilat kontrollojnë rrjedhen e hyrjeve dhe daljeve ditore dhe mujore të likuiditetit sipas skenarëve të veçantë të bankës dhe situatës specifike të tregut deri në maturimin 3 mujor.

Qasja e MRL së Bankës rezulton në zbrazëtira pozitive të likuiditetit për të gjitha fazat kohore deri në një vit më 31 dhjetor 2019.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

5. Menaxhimi I rrezikut finanziar (vazhdim)

(c) Rreziku I likuiditetit (vazhdim)

Më 31 dhjetor 2019, pasuritë, detyrimet dhe kapitali aksionar i Bankës kanë maturitet të mbetur si në vazhdim

	Deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vite	Non specified	Total
Asetet							
Paraja dhe llogaritë në Bankën Qëndrore	38,501,618	-	-	-	-	30,288,265	68,789,883
Llogaritë në banka	30,573,029	5,630,779	-	1,041,176	-	-	37,244,984
Letrat me vlerë në dispozicion për shitje	188,059	446,007	5,110,041	67,775,540	32,392,185	-	105,911,832
Letrat me vlerë të mbajtura deri në maturim	-	91,028	29,987	7,576,398	-	-	7,697,413
Të arkëtueshme nga BKT Shqipëria	25,139	-	-	-	-	-	25,139
Kreditë dhe paradhënet për klientët	13,573,911	22,985,091	140,877,668	92,971,201	35,986,112	-	306,393,983
Asetet tjera	2,875,019	-	2,293,846	-	-	-	5,168,865
Total asetet	85,736,775	29,152,905	148,311,542	169,364,315	68,378,297	30,288,265	531,232,099
Liabilities							
Depozitat e klientëve	226,055,045	15,777,392	99,794,421	107,525,346	-	-	449,152,204
Detyrimet ndaj bankave	1,436,133	1,381,979	1,842,961	-	-	-	4,661,073
Detyrimet ndaj BKT Shqipëria	774,405	-	-	-	-	-	774,405
Tatimi i shtyrë detyrim	-	196,960	-	-	-	-	196,960
Akrualet dhe detyrimet e tjera	2,299,888	-	-	-	-	-	2,299,888
Huazimet	18,169	-	4,037,222	18,227,778	-	-	22,283,169
Gjithsej detyrimet	230,583,640	17,356,331	105,674,604	125,753,124	-	-	479,367,699
Pozicioni neto	(144,846,865)	11,796,574	42,636,938	43,611,191	68,378,297	30,288,265	51,864,400
Pozicioni kumulativ neto	(144,864,865)	(133,050,291)	(90,413,353)	(46,802,162)	21,576,135	51,864,400	-

Raportet e MRL-së janë gjeneruar për valutën euro dhe për pasqyrën e përgjithshme të gjendjes financiare. Janë përcaktuar limitet maksimale të rrjedhës së parasë së gatshme, të cilat menaxhohen dhe monitorohen në baza ditore.

Pasuritë dhe detyrimet paraqiten në maturimin e tyre të mbetur në tabelën e mësipërme. Hendeqet e likuiditetit komultaiv janë negative për shkak të përqendrimit të lartë të depozitave (llogarive rrjedhëse).

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

5. Menaxhimi I rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku I likuiditetit (vazhdim)

Më 31 dhjetor 2018 pasuritë, detyrimet dhe kapitali aksionar i Bankës kanë maturitet të mbetur si në vazhdim:

	Deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vite	I pa specifikuar	Gjithsej
Pasuria							
Paraja dhe llogaritë në Bankën Qëndrore	28,797,262	-	-	-	-	24,522,489	53,319,751
Llogaritë në banka	14,218,885	3,036,384	-	1,022,773	-		18,271,569
Letrat me vlerë në dispozicion për shitje	-	492,085	22,615,343	37,536,229	7,948,744		68,453,409
Letrat me vlerë të mbajtura deri në maturim	-	-	3,500,440	2,417,660	2,457,197		8,354,469
Të arkëtueshme nga BKT Shqipëria	12,801,636	-	-	-	-		12,801,636
Kreditë dhe paradhëni për klientët	4,764,259	3,401,866	40,246,225	123,760,749	70,799,061		247,370,257
Pasuritë tjera	1,319,934	-	2,636,367	-	-		4,226,803
Gjithsej pasuria	61,901,976	6,930,335	68,998,375	164,683,411	81,205,002	24,522,489	412,797,894
 Detyrimet							
Depozitat e klientëve	171,806,846	16,426,178	84,716,420	78,202,496	202,391	-	351,354,331
Detyrimet ndaj bankave	16,082,806	-	1,776,312	-	-	-	17,859,118
Tatimi i shtyrë detyrim	-	-	-	-	-	-	213,306
Akrualet dhe detyrimet e tjera	1,652,700	-	-	-	-	-	1,652,700
Huazimet	-	-	4,085,314	-	-	-	4,085,314
Gjithsej detyrimet	189,542,352	16,426,178	90,578,046	78,202,496	202,391	-	374,951463
Pozicioni neto	(127,640,376)	(9,495,843)	(21,579,671)	86,480,915	81,002,611	24,522,489	37,633,716
Pozicioni kumulativ neto	(127,640,376)	(137,136,219)	(158,715,890)	(72,234,975)	8,767,636	33,290,125	-

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

5. Menaxhimi i rrezikut finanziar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut

1) Rreziku i valutave të huaja

Rreziku i valutave të huaja është rreziku që vlera e instrumenteve financiare do të ndryshojë për shkak të ndryshimeve në kurset e këmbimit të valutave të huaja. Banka e menaxhon këtë rrezik duke vendosur dhe monitoruar limitet mbi pozicionet e hapura dhe gjithashtu duke siguruar që këto pozicione të mbeten në përputhje me udhëzimet e Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës dhe marrëveshjet e brendshme operative të Bankës. Banka ka procedura përkohore kontrollin e pavarur të pozicioneve të hapura në valutat e huaja. Grupi i Thesarit dhe Institucioneve Financiare menaxhon pozicionet e valutave të huaja dhe balancon përhapjen e valutave të Bankës në mënyrë të vazhdueshme. Tabelat vijuese paraqesin vlerën përkatëse të pasurive, detyrimeve dhe kapitalit aksionar sipas valutave më 31 dhjetor 2018 dhe 2019:

2019	EUR	ALL	USD	GBP	CHF	Other	Total
Pasuria							
Paraja dhe llogaritë në Bankën Qendrore	56,248,716	144	422,137	732,981	11,301,953	83,952	68,789,883
Llogaritë në banka	32,399,264	94,442	806,953	3,431,694	493,737	18,894	37,244,984
Letrat me vlerë në dispozicion për shitje	92,954,700	-	9,376,259	-	3,580,873	-	105,911,832
Letrat me vlerë të mbajtura deri në maturim	-	-	7,697,413	-	-	-	7,697,413
Të arkëtueshme nga BKT Shqipëria	-	14,792	-	-	10,347	-	25,139
Kreditë përkohore	305,579,425	-	814,558	-	-	-	306,393,983
Asete të tjera	5,245,509	(109,612)	14,451	6,687	11,819	11	5,168,865
Total asetet	492,427,614	(234)	19,131,771	4,171,362	15,398,729	102,857	531,232,099
Detyrimet							
Depozitat e klientëve	433,746,576	371	8,196,247	1,890,593	5,318,407	10	449,152,204
Detyrimet ndaj bankave	4,024	-	1,427,293	25	3,229,731	-	4,661,073
Detyrimet ndaj BKT Shqipëria	418,278	-	355,668	403	-	56	774,405
Tatimi i shtyrë detyrim	196,960	-	-	-	-	-	196,960
Akrualët dhe detyrimet e tjera	2,170,631	-	111,919	(9,932)	27,270	-	2,299,888
Huamarrjet	22,283,169	-	-	-	-	-	22,283,169
Gjithsej detyrimet	458,819,638	371	10,091,127	1,881,089	8,575,408	66	479,367,699
Pozicioni neto	33,607,976	(605)	9,040,644	2,290,273	6,823,321	102,791	51,864,400
Pozicioni neto (hendeku)	33,607,976	33,607,371	42,648,015	44,938,288	51,761,609	51,864,400	-

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në **EURO**, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

5. Menaxhimi i rrezikut finansiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

1) Rreziku i valutave të huaja (vazhdim)

2018	EUR	ALL	USD	GBP	CHF	Other	Total
Asetet							
Paraja dhe llogaritë në Bankën Qëndrore	45,302,024	142	590,690	382,206	7,044,689	-	53,319,751
Llogaritë në banka	15,752,108	-	2,056,060	184,292	285,582	-	18,278,042
Letrat me vlerë në dispozicion për shitje	66,237,824	-	2,320,201	6,333	28,043	-	68,592,401
Letrat me vlerë të mbajtura deri në maturim	3,500,440	-	4,874,857	-	-	-	8,375,297
Të arkëtueshme nga BKT Shqipëria	11,351,172	72,316	740,490	1,213,169	(575,511)	-	12,801,636
Kreditë për klientët	242,917,329	-	831	-	-	-	242,918,160
Asetet tjera	4,085,314	6,934	-	-	-	-	3,956,301
Gjithsej asetet	389,010,264	79,392	10,583,129	1,786,000	6,782,803	-	408,241,588
Detyrimet							
Depozitat e klientëve	331,500,948	580	11,354,563	1,785,690	6,712,550	-	351,354,331
Detyrimet ndaj bankave	17,859,118	-	-	-	-	-	17,859,118
Akrualët dhe detyrimet e tjera	1,487,444	78,813	22,895	10,457	53,091	-	1,652,700
Huazimet	4,085,314	-	-	-	-	-	4,085,314
Gjithsej detyrimet	354,932,824	79,393	11,377,458	1,796,147	6,765,641	-	374,951,463
Pozicioni neto	34,077,440	(1)	(794,329)	(10,147)	17,162	-	33,290,125
Pozicioni neto (hendeku)	34,077,440	34,077,439	33,283,110	33,283,110	33,290,125	33,290,125	66,580,250

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvç rasteve kur specifikohen ndryshe)

---

5. Menaxhimi i rrezikut finanziar (vazhdim)**(d) Rreziku i tregut (vazhdim)****1) Rreziku i valutave të huaja (vazhdim)**

Tabela e mëposhtme tregon ndjeshmérinë e Bankës për rrezikun e valutave të huaja. Analiza e ndjeshmërisë përfshin vetëm zërat valutorë të shprehur në valutë të huaj në fund të vitit, duke bërë kështu rregullimin e vlerës së tyre kur kursi i këmbimit të valutave të huaja ndryshon me 1% dhe /ose 5%. Shuma e kundërt poshtë shënon një ulje të fitimit ose humbjes që shfaqet në rast se Euro rrit vlerën e saj në krahasim me valutat e huaja me 1% dhe /ose 5%. Kur vlera e Euro në krahasim me valutat e huaja zvogëlohet për 1% dhe / ose 5%, efekti në fitim ose humbje është i barabartë, por me indeks të kundërt siç tregohet në tabelën e mëposhtme:

	Ndryshimi në	Fitimi ose humbja
në EUR	2019	2019
ALL	5%	(32)
USD	5%	411,436
GBP	1%	22,896
CHF	5%	341,166
Të tjera	5%	5,140

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvrëç rasteve kur specifikohen ndryshe)

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)**(d) Rreziku i tregut (vazhdim)****2) Rreziku i normave të interesit**

Rreziku i normave të interesit është rreziku që vlera e instrumenteve financiare do të ndryshojë për shkak të ndryshimeve në normat e interesit të tregut. Departamenti i thesarit në Degën Qendrore menaxhon rrezikun e normës së interesit nëpërmjet monitorimit të kushteve të tregut dhe duke marrë vendime të nevojshme të caktimit të çmimeve të reja apo ndryshime në aprovime me miratimin e Komitetit të pasurive dhe detyrimeve në Degën Qendrore. Analiza e ndjeshmërisë është përcaktuar në bazë të ekspozimit ndaj normave të interesit për pasuritë dhe detyrimet financiare duke supozuar se shumat e tyre të papaguara në datën e raportimit ishin të papaguara për tërë vitin.

Normat mesatare efektive të kategorive të rëndësishme të aseteve dhe detyrimeve financiare të Bankës më 31 dhjetor 2019 janë si në vijim:

	<i>USD</i>	<i>Euro</i>
Asetet		
Paraja dhe llogaritë në Bankën Qëndrore	-	-
Kreditë dhe avanset për bankat	-	-
Kreditë për klientët	6.00%	5.95%
Letrat me vlerë në dispozicion për shitje	6.69%	3.12%
Detyrimet		
Depozitat e klientëve dhe detyrimet ndaj bankave	1.90%	1.06%

Normat mesatare efektive të kategorive të rëndësishme të pasurive dhe detyrimeve financiare të Bankës më 31 dhjetor 2018 janë si në vijim:

	<i>USD</i>	<i>Euro</i>
Pasuritë		
Paraja dhe llogaritë në Bankën Qëndrore	-	-
Kreditë dhe avanset për bankat	-	-
Kreditë për klientët	5.00%	6.13%
Letrat me vlerë në dispozicion për shitje	-	2.04%
Detyrimet		
Depozitat e klientëve dhe detyrimet ndaj bankave	1.82%	1.79%

Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës për një rritje ose rënje të normave të interesit të tregut (duke supozuar që nuk ka lëvizje asimetrike të kurbave të normave si dhe një pasqyrë qëndrueshme e pozicionit financiar) është si në vijim:

2019	Skenarët deri në 1 vit		Skenarët mbi 1 vit	
	100 bp	100 bp	100 bp	100 bp
Zbritje		Rritje		Rritje
Efekti i fitimit (l humbjes) së vlerësuar	(923,110)	923,110	1,422,778	(1,422,778)

2018	Skenarët deri në 1 vit		Skenarët mbi 1 vit	
	100 bp	100 bp	100 bp	100 bp
Decrease		Increase		Increase
Efekti i fitimit (l humbjes) së vlerësuar	(1,610,195)	1,610,195	1,920,060	(1,920,060)

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rrezikut i tregut (vazhdim)

2) Rreziku i normave të interesit (vazhdim)

Datat e vendosjes së çmimeve të reja të kategorive të rëndësishme të pasurive dhe detyrimeve financiare të Bankës më 31 dhjetor 2019 dhe 2018 janë si në vijim:

	<i>Deri në 1 muaj</i>	<i>1-3 muaj</i>	<i>3-12 muaj</i>	<i>1-5 vite</i>	<i>Mbi 5 vite</i>	<i>I pa specifikuar</i>	<i>Gjithsej</i>
2019							
Pasuritë							
Paraja dhe llogaritë në Bankën Qëndrore	38,501,618	-	-	-	-	30,288,265	68,789,883
Llogaritë në banka	30,573,029	5,630,779	-	1,041,176	-	-	37,244,984
Letrat me vlerë në dispozicion për shitje	188,059	446,007	5,110,041	67,775,540	32,392,185	-	105,911,832
Letrat me vlerë të mbajtura deri në maturim	-	91,028	29,987	7,576,398	-	-	7,697,413
Të arkëtueshme nga BKT Shqipëria	25,139	-	-	-	-	-	25,139
Kreditë për klientët	13,573,911	22,985,091	140,877,668	92,971,201	35,986,112	-	306,393,983
Gjithsej	82,861,756	29,152,905	146,017,696	169,364,315	68,378,297	30,288,265	526,063,234
Detyrimet							
Depozitat e klientëve dhe detyrimet ndaj bankave	227,491,178	17,159,371	101,637,382	107,525,346	-	-	453,813,277
Huamarrjet	18,169	-	4,037,222	18,227,778	-	-	22,283,169
Gjithsej	227,509,347	17,159,371	105,674,604	125,753,124	-	-	476,096,446
2018							
Asetet							
Paraja dhe llogaritë në Bankën Qëndrore	28,797,262	-	-	-	-	24,522,489	53,319,751
Llogaritë në banka	14,218,885	3,036,384	-	1,022,773	-	-	18,278,042
Letrat me vlerë në dispozicion për shitje	-	492,085	22,615,343	37,536,229	7,948,744	-	68,592,401
Letrat me vlerë të mbajtura deri në maturim	-	-	3,500,440	2,417,660	2,457,197	-	8,375,297
Të arkëtueshme nga zyra qendrore	12,801,636	-	-	-	-	-	12,801,636
Kreditë për klientët	4,764,259	3,401,866	40,246,225	123,706,749	70,799,061	-	242,918,160
Gjithsej asetet	60,582,042	6,930,335	66,362,008	164,683,411	81,205,002	24,522,489	404,285,287
Detyrimet							
Depozitat e klientëve dhe detyrimet ndaj bankave	187,889,651	16,426,179	86,492,732	78,202,496	202,391	-	369,213,449
Huamarrjet	-	-	4,085,314	-	-	-	4,085,314
Gjithsej Detyrimet	187,889,651	16,426,179	90,578,046	78,202,496	202,391	-	373,298,763

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvç rasteve kur specifikohen ndryshe)

---

5. Menaxhimi I rrezikut financiar (vazhdim)

(e) Rreziqet operacionale

Rreziku operacional është rreziku i humbjes direkte dhe indirekte si rezultat i një sërë shkaqesh të lidhura me operacionet e Bankës, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën, si dhe nga faktorë të jashtëm përvç rreziqeve të kredisë, tregut dhe të likuiditetit, siç janë ato që rrjedhin nga kërkosat ligjore dhe rregullatore dhe standardet e sjelljes organizative të pranuara në përgjithësi. Rreziku operacional rrjedh nga të gjitha operacionet e Bankës. Qëllimi i Bankës është të menaxhojë rrezikun operacional si dhe të balancojë shmangjen e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të saj me kosto të përgjithshme efektive dhe të shmang procedurat e kontrollit të cilat kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin. Zbatimi i kontrolleve për të adresuar rrezikun operacional mbështetet nga zhvillimi i standardeve të përgjithshme për menaxhimin e rrezikut operacional dhe të zbatuara në bashkëpunim me Zyrën Qëndrore.

Objektiv i bankës është që të menaxhojë rrezikun operacional ashtu që të balancojë shmangjen e humbjeve financiare dhe dëmtimit të reputacionit të bankës me efektivitet të përgjithshëm të kostos si dhe të shmang procedurat e kontrollës që kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin.

Zbatimi i kontrolleve për të adresuar rrezikun operacional mbështetet nga standarde të përgjithshme për menaxhimin e rrezikut operacional në fushat e mëposhtme:

- kërkosat për ndarjen e përshtatshme të detyrate, duke përfshirë edhe autorizimin e pavarur të transaksioneve
- kërkosat për barazimin dhe monitorimin e transaksioneve
- përputhja me kërkosat rregullative dhe ligjore
- dokumentimi i kontrolleve dhe procedurave
- kërkosat për vlerësimin periodik të rrezikut operacional dhe përshtatshmërisë së kontrolleve dhe procedurave për administrimin e rreziqeve të identifikuara
- kërkosat për raportimin e humbjeve operacionale dhe propozimet e veprimeve përmirësuese
- zhvillimin e planeve kontingjente
- trajnimi dhe zhvillimi profesional
- standardet etike dhe të biznesit
- zvogëlimi i rrezikut, duke përfshirë dhe sigurimin ku ai është efektiv.

Përputhshmëria me standarde të brendshme mbështetet nga një program kontrollësh periodik të ndërmarrë nga auditimi i brendshëm. Rezultatet e auditimit të brendshëm diskutohen me menaxhmentin e njësisë ose degës përkatëse, një përbledhje i dërgohet komitetit të auditimit dhe menaxhimit të lartë të Bankës.

(f) Menaxhimi i kapitalit

Politika e Bankës është që të mbajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të ruajë besimin e investitorëve, kreditorëve dhe tregut dhe të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit. Ndikimi i nivelit të kapitalit në kthimin aksionar është gjithashtu i njohur dhe Banka njeh nevojën për të mbajtur një ekuilibër midis kthimeve më të larta që mund të jenë të mundshme me një raport më të lartë të borxhit kundrejtë kapitalit dhe përparësive dhe sigurisë së ofruar nga një pozicion i shëndoshë i kapitalit. Nuk ka pasur ndryshime të rëndësishme në menaxhimin e kapitalit të Bankës gjatë periudhës.

Kapitali rregulator

Banka monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit të saj duke përdorur, mes masave të tjera, rregullat dhe normat e vendosura nga Banka Qendrore e Kosovës ("BQK"), i cili përfundimisht përcakton kapitalin ligjor të kërkuar për të mbështetur biznesin e tij.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

5. Menaxhimi i riskut finançiar (vazhdim)

(f) Menaxhimi i kapitalit (vazhdim)

Mjaftueshmëria e kapitalit

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit është proporcioni i kapitalit rregulator me asetat e peshuara me rrezik dhe zërat bilancor, si dhe jashtë bilancor për rrezikun kreditor dhe rreziqe të tjera, kërkosat për kapital për riskun e tregut dhe operacional.

Treguesi minimal i raportit të kapitalit kundër ekspozimeve të pershuara me rrezik i kërkuar nga Banka Qendrore e Republikës së Kosovës është 12%. Treguesi minimal i raportit të kapitalit të klasit të parë është 8% dhe minimumi i treguesit së raportit të kapitalit sipas Rregulatorit është 12%.

Në Dhjetor 2019, BKT ka raportuar treguesit si në vijim:

- Treguesi i kapitalit të klasit të parë 12.89%
- Total treguesi i kapitalit 13.02%

Asetet e peshuara me rrezik (MPRr)

Çdo klasë e ekspozimit ka kërkosat e saj specifike për të vlerësuar rrezikun e peshuar dhe ekspozimet e peshuara të rrezikut përkatës. Për rrezikun e kredisë dhe rreziqet tjera zbatohet Qasja e Standartizuar. Kërkesa për kapitalin e rrezikut operacional llogaritet në bazë të Qasjes së Treguesit Bazë.

6. Paraja dhe llogaritë me Bankën Qendrore

Paraja dhe llogaritë me Bankën Qendrore më 31 dhjetor 2019 dhe 2018 janë paraqitur në vijim:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Paraja në dorë	29,086,204	22,031,155
Llogaritë me BQK-në	39,703,679	31,288,596
	68,789,883	53,319,751

Llogaritë me BQK-në përfshijnë rezervën minimale të detyrueshme ligjore prej 10% të depozitave të klientëve në Kosovë.

Paraja dhe ekuivalentët e parasë më të përfshirë në pasqyrën e rrjedhës së keshit me 31 Dhjetor 2019 dhe 2018 janë paraqitur në vijim:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Paraja në dorë dhe llogaritë me Bankën Qendrore	68,789,883	53,319,751
Rezervat e detyrueshme	(30,288,265)	(24,522,489)
Llogaritë në banka	33,008,604	17,218,329
	71,510,222	46,015,591

Llogaritë me bankat në 31 Dhjetor 2019 dhe 2018 përfshijnë llogaritë rrjedhëse me bankat vendore dhe të jashtme.

Në përputhje me rregullat e BQK-së, Banka duhet të përmbushë kërkosën minimale mesatare të likuiditetit.

Bilancet me Bankën Qendrore të Kosovës përfshijnë një bilanc të rezervës së detyrueshme të likuiditetit me BQK 30,288,265 EUR (31 Dhjetor 2018: 24,522,489 EUR). Kërkesa e likuiditetit llogaritet çdo javë si 10% e bazës së depozitave, e përcaktuar si detyrimet totale mesatare të depozitave ndaj institacioneve publike jo-bankare në EUR dhe valuta të tjera, gjatë ditëve të punës të periudhës së mirëmbajtjes.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvç rasteve kur specifikohen ndryshe)

7. Plasmanet dhe balancat me bankat

Plasmanet dhe balancat me bankat sipas 31 dhjetorit 2019 dhe 31 dhjetorit 2018 përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Plasmanet	12,017,924	5,965,066
Llogaritë rrjedhëse	25,042,636	12,260,995
Interesi akrual	191,598	51,981
Provizonet	(7,174)	-
	37,244,984	18,278,042

Plasmanet afatshkura në banka me mauritet deri në 1 vit janë në shumën 8,017,924 Euro as of 31 Dhjetor 2019 (31 Dhjetor 2018: Euro 1,053,240).

8. Investimet në letra me vlerë

Investimet në letrat me vlerë sipas 31 dhjetorit 2019 dhe 31 dhjetorit 2018 janë prezentuar si më poshtë:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Bonot e thesarit	65,167,440	51,669,280
Eurobondet	40,744,392	4,208,013
Letrat me vlerë të mbajtura deri në maturim	7,697,413	8,375,297
Letrat me vlerë të thesarit	-	12,715,108
Gjithsej	113,609,245	76,967,698

a) Investimet në letra me vlerë – të matura me FVOCI (Letrat me vlerë të Thesarit)

Në 2019 nuk kishte portofol të letrave me vlerë të thesarit, kurse më 31 dhjetor 2018 situata është paraqitur si më poshtë:

	Vlera nominale	Shuma e mbajtur	Interesi Akrual	Vlera në libra
6 muaj	9,000,000	8,975,951	10,967	8,986,919
12 muaj	3,750,000	3,713,347	14,842	3,728,189
	12,750,000	12,689,298	25,809	12,715,108

b) Investimet në letra me vlerë – të matura me FVOCI (të gatshme për shitje)

Bonot e thesarit dhe Eurobondet sipas 31 dhjetor 2019 janë paraqitur si më poshtë:

Lloji	Vlera e blerjes	Skonto e pa amortizuar	Interesi Akrual	Vlera e fituar humbur	Provizonimi	Vlera në libër
						Vlera e tregut e
Në valutën EUR	88,240,000	1,087,810	1,082,903	2,750,658	(206,671)	92,954,700
Në valutën CHF	3,408,882	41,961	22,013	108,509	(493)	3,580,872
Në valutën USD	8,990,564	(161,277)	170,020	404,643	(27,691)	9,376,260
	100,639,446	968,494	1,274,936	3,263,810	(234,855)	105,911,832

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

8. Investimet në letra me vlerë (vazhdim)**b) Investimet në letra me vlerë – të matura me FVOCI (të gatshme për shitje) (vazhdim)**

Letrat me vlerë të gatshme për shitje sipas 31 dhjetor 2019 janë paraqitur si më poshtë :

Lloji	Vlera e blerjes	Vlera e tregut e fituar			Vlera në libra
		Skonto e pa amortizuar	Interesi Akrual	(humbja)	
Në valutën EUR	54,540,000	(830,220)	250,146	(310,786)	53,649,140
Në valutën USD	2,183,406	29,123	14,201	1,424	2,228,153
	56,723,406	(801,097)	264,347	(309,362)	55,877,293

c) Investimet në letra me vlerë – të matura në kosto të amortizuar

Investimet në letra me vlerë të matura me kosto të amortizuar sipas 31 Dhjetorit 2019 është paraqitur si më poshtë:

Lloji	Vlera e blerjes	Skonto e pa amortizuar	Interesi	Provizonimi	Vlera në libra
			Akrual		
Bondet në valutën USD	8,011,394	(410,269)	121,015	(24,727)	7,697,413
	8,011,394	(410,269)	121,015	(24,727)	7,697,413

Investimet në letra me vlerë të matura me kosto të amortizuar sipas 31 Dhjetorit 2018 është paraqitur si më poshtë:

Lloji	Vlera e blerjes	Skonto e pa amortizuar		Vlera në libër
		(Zbritje)	Interesi Akrual	
Bondet në valutën EUR	3,500,000	(66,012)	66,452	3,500,440
Bondet në valutën USD	5,240,175	(429,055)	63,736	4,874,857
	8,740,175	(495,067)	130,188	8,375,297

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

9. Kreditë**9.1 Kreditë dhe paradhëniet ndaj bankave**

Kreditë dhe paradhënie ndaj bankave ishin shitur gjatë vitit 2018 dhe nuk pati portfoli në fund të vitit.

9.2 Kreditë ndaj klientëve, bruto

Kreditë ndaj klientëve përbëhen si në vijim:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Kreditë për klientët	313,987,080	254,802,131
Interesi i përllogaritur	1,924,186	1,183,239
Minus lejimet për provzionimin e kredive	(9,099,692)	(12,705,242)
Minus të ardhurat e shtyra nga komisionet	(417,591)	(361,968)
	306,393,983	242,918,160

Lëvizjet në lejimet për provzionim kredive:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
Me 1 janar	12,705,243	11,053,502
Provizioni neto (të ardhurat) / shpenzimet për vitin	(371,895)	2,433,253
Kreditë e shlyera	(3,233,656)	(781,513)
Në fund të periudhës	9,099,692	12,705,242

Gjatë vitit, në bazë të vendimit të Bordit të Drejtoreve, Banka ka fshirë kreditë në shumën totale prej EUR 3,233,656 (2018: EUR 781,513).

Ndarja e portofolit të kredive është si vijon:

	2019	2018
Individ	38%	37%
Ndërmarrje private	62%	63%

Të gjitha kreditë janë në Euro dhe kanë norma të interesit që varojnë nga 0.5% në 22.45%. Banka ka dhënë disa kredi me norma të interesit në kufirin minimal të cekur më sipër, të cilat janë më të ulëta se normat që janë të ofruara në përgjithësi nga Banka, dhe janë të mbuluara me kolateral në para të gatshme.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
 (Vlerat janë në *EURO*, përvç rasteve kur specifikohen ndryshe)

---

9. Kreditë (vazhdim)**9.3 Kreditë ndaj klientëve, bruto (vazhdim)**

Klasifikimi i kredive të dhëna për ndërmarrjet private sipas industrive është si vijon:

	31 dhjetor 2019		31 dhjetor 2018	
	EUR	%	EUR	%
Ndërtimtari dhe industri të tjera	49,961,741	25%	38,318,627	24%
Tregëtia me shumicë	43,673,591	22%	54,434,726	34%
Tregëtia me pakicë	40,673,335	21%	28,643,558	18%
Prodhimtari	23,803,814	12%	12,986,217	8%
Hotele dhe shërbime të tjera	13,522,843	7%	8,755,548	5%
Shërbimet	18,422,114	9%	12,431,140	8%
Bujqësia	5,663,900	3%	4,939,663	3%
Të tjera	793,068	0%	218,733	0%
Gjithësej	196,514,406	100%	160,728,212	100%

Klasifikimi i kredive për individë është si vijon:

	31 dhjetor 2019		31 dhjetor 2018	
	EUR	%	EUR	%
Kreditë	114,187,478	96%	90,679,600	95%
Overdraft dhe kartat e kreditit	5,209,382	4%	4,577,558	5%
Total	119,396,860	100%	95,257,158	100%

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

10. Pronat dhe pajisjet

Pronat dhe pajisjet sipas 31 dhjetorit 2019 dhe 2018 janë paraqitur si në vijim:

Kosto	Përmirësimet në objektet me qira	Makineri dhe pajisje	Komjuterë dhe pajisje elektronike	Mobilje përzyre	Gjithsej
Më 1 janar 2018	3,041,357	1,335,249	4,690,748	585,598	9,652,952
Shtesat gjatë vitit	10,103	96,280	286,881	28,053	421,317
Heqjet nga përdorimi	-	-	-	-	-
Më 31 dhjetor 2018	3,051,460	1,431,529	4,977,629	613,651	10,074,269
Shtesat gjatë vitit	37,088	561,079	817,636	19,523	1,435,326
Transferimet		(907,299)	730	906,569	-
Heqjet nga përdorimi		(285,171)			(285,171)
Më 31 dhjetor 2019	3,088,548	800,138	5,795,995	1,539,743	11,224,424
Më 1 janar 2018	(2,094,627)	(1,191,202)	(3,815,009)	(579,479)	(7,680,317)
Zhvlerësimi i vitit	(264,152)	(21,029)	(305,505)	(34,172)	(624,858)
Heqjet nga përdorimi	-	-	-	-	-
Më 31 dhjetor 2018	(2,358,779)	(1,212,231)	(4,120,514)	(613,651)	(8,305,175)
Zhvlerësimi i vitit	(223,538)	(103,765)	(494,699)	(39,407)	(861,409)
Transferimet		796,372	11	(796,383)	-
Heqjet nga përdorimi	-	285,171	-	-	285,171
Më 31 dhjetor 2019	(2,582,317)	(234,453)	(4,615,202)	(1,449,441)	(8,881,413)
Vlera neto					
Më 31 dhjetor 2018	692,681	219,298	857,115	-	1,769,094
Më 31 dhjetor 2019	506,231	565,685	1,180,793	90,302	2,343,011

Në 2019 Banka ka shitur vetura me vlerë neto prej EUR 285,171 dhe ka realizuar një Fitim prej EUR 50,887 që është përfshirë si të hyra të tjera (Shënim 21). Gjatë vitit 2018 Banka nuk ka shitur ndonjë asset.

Sipas 31 dhjetorit 2019 dhe 2018 nuk ka pasur prona dhe paisje të lëna peng.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
 (Vlerat janë në *EURO*, përvç rasteve kur specifikohen ndryshe)

11. Pasuritë e paprekshme

Pasuritë e paprekshme më 31 dhjetor 2019 dhe 2018 janë si në vijim:

	Pasuritë e paprekshme	Gjithësej
Kosto		
Më 1 janar 2018	266,828	266,828
Shtesat	3,750	3,750
Heqjet nga përdorimi	-	-
Më 31 dhjetor 2018	270,578	270,578
 Shtesat	11,729	11,729
Heqjet nga përdorimi	-	-
Më 31 dhjetor 2019	282,307	282,307
 Amortizimi i akumuluar		
Më 1 janar 2018	(231,272)	(231,272)
Zhvlerësimi i vittit	(16,892)	(16,892)
Heqjet nga përdorimi	-	-
Më 31 dhjetor 2018	(248,164)	(248,164)
 Zhvlerësimi i vittit	(22,091)	(22,091)
Heqjet nga përdorimi	-	-
Më 31 dhjetor 2019	(270,255)	(270,255)
 Vlera neto		
Më 31 dhjetor 2018	22,414	22,414
Më 31 dhjetor 2019	12,052	12,052

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

12. Asetet e tjera

Asetet e tjera në 31 dhjetor 2019 dhe 2018, janë paraqitur si më poshtë:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Transaksionet me karta	3,093,640	2,177,233
Kolateralet e riposeduara nga Banka	1,892,971	1,358,010
Shpenzimet e parapaguara	119,121	150,562
Stoku	-	20,926
Diferencat në paratë e gatshme	74	324,745
Avanset ndaj furnitorëve	101,243	61,674
Pasuritë e tjera	665,733	284,214
Provizonimi për pasuritë tjera	(225,002)	-
Provizonimi për pasuritë e riposeduara	(359,794)	(270,502)
	5,287,986	4,106,862

Lëvizjet në provizonime të aseteve tjera

	31 dhjetor 2019
Prej 1 janar 2019	-
Shtesat gjatë vitit 2019	225,002
Kthimi i provizonimeve	-
Gjendja për 31 dhjetor 2019	225,002

Lëvizjet në kolateralin e riposduar dhe në kufirin e lejuar të provizioneve janë paraqitur si më poshtë:

	Kolaterali i riposduar
Më 1 janar 2019	1,358,010
Shtesat	1,545,276
Shitjet dhe heqjet nga përdorimi	(1,010,315)
Më 31 dhjetor 2019	1,892,971
 Provizonimet	
Më 1 janar 2019	270,502
Shtesat	89,292
Më 31 dhjetor 2019	359,794

Provizioni për pasuritë e riposduara (nën posedimin e Bankës) për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019 dhe 2018 është paraqitur më poshtë:

BQK PROVIZIONET për BKT	BIZNESET	INDIVIDET
31 dhjetor 2019		
Provizioni për asetet e riposduara (nën posedimin e Bankës)	248,943	110,851
 BQK PROVIZIONET për BKT		
31 dhjetor 2018		
Provizioni për pasuritë e riposduara (nën posedimin e Bankës)	156,966	113,536

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvrëç rasteve kur specifikohen ndryshe)

13. Depozitat e klientëve

Depozitat e klientëve me 31 dhjetor 2019 dhe 2018 përbëhen si në vijim:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Llogaritë rrjedhëse:		
Individuale	134,726,939	106,614,542
Ndërmarrjet private	58,340,514	49,558,730
Ndërmarrjet në pronësi shtetërore	19,538,518	7,036,651
	212,605,971	163,209,923
<i>Shtuar: Maturiteti aktual i depozitave afatëggjata</i>	129,020,917	109,739,521
<i>Gjithsej depozitat afatshkurtatë klientëve</i>	341,626,888	272,949,444
Depozitat me afat:		
Individuale	167,755,383	144,439,494
Ndërmarrjet private	28,050,870	27,575,425
Ndërmarrjet në pronësi shtetërore	40,739,980	16,129,489
	236,546,233	188,144,408
<i>Zbritur: Maturiteti aktual i depozitave afatëggjata</i>	(129,020,917)	(109,739,521)
<i>Gjithsej depozitat afatgjata të klientëve</i>	107,525,316	78,404,887
	449,152,204	351,354,331

Llogaritë rrjedhëse dhe depozitat mund të analizohen më tutje në vijim:

	31 dhjetor 2019			31 dhjetor 2018		
	Monedhë vendase	Monedhë e huaj	Gjithësej	Monedhë vendase	Monedhë e huaj	Gjithësej
Llogaritë rrjedhëse	201,586,700	11,019,271	212,605,971	151,891,474	11,318,449	163,209,923
Depozitat me afat	232,159,875	4,386,358	236,546,233	184,999,468	3,144,940	188,144,408
Një muaj	417,039	-	417,039	375,825	3,550	379,375
Tre muaj	594,297	-	594,297	1,148,493	7,099	1,155,592
Gjashtë muaj	3,690,618	821,585	4,512,203	4,364,811	809,695	5,174,506
Dymbëdhjetë muaj	85,440,867	2,951,175	88,392,042	77,612,043	1,856,365	79,468,408
Dy dhe mbi dy vite	142,017,054	613,598	142,630,652	101,498,296	468,231	101,966,527
Gjithsej depozitat	433,746,575	15,405,629	449,152,204	336,890,942	14,463,389	351,354,331

Pesë depozituresit më të mëdhenjë të Bankës më 31 dhjetor 2019 përbëjnë përafërsisht 16 % (2018: 10%) të totalit të depozitave.

14. Detyrimet ndaj bankave dhe institucioneve financiare

Detyrimet ndaj bankave dhe institucioneve financiare më 31 dhjetor 2019 and 31 dhjetor 2018 përbëhen si në vijim:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Depozitat e bankave	4,293,762	14,252,893
Letrat me vlerë të shitura sipas marrëveshjeve të riblerjes "REPO"	-	2,481,460
Llogaritë rrjedhëse të bankave vendore	367,311	1,124,765
	4,661,073	17,859,118

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

15. Akralet dhe detyrimet e tjera

Detyrimet ndaj bankave sipas 31 dhjetorit 2019 dhe 31 dhjetorit 2018 përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Llogaritë e pagueshme	1,993,636	1,460,650
Shpenzimet e përllogaritura	237,478	174,656
Depozitat e garancive të pranuara	6,656	6,656
Provizonet për LC&LG	-	57,338
Detyrimet e tjera	62,118	10,739
	<u>2,299,888</u>	<u>1,710,039</u>

Në 31 Dhjetor 2019, gjendja e llogarive të pagueshme përfshin: llogaritë ndërmjet degëvë për shlyerjet e kartave, taksat e pagueshme si tatami në burim për të ardhurat nga interesat, të ardhurat nga pagat, etj: bonuse të pagueshme ndaj menaxherëve, shpenzime të tjera të pagueshme. Dhjetor

"Depozitat e garancive të pranuara" përfaqësojnë garancitë e marra nga furnitorët, bazuar në kontratat e lidhura me ta.

16. Huamarrjet

Huazimet me 31 Dhjetor 2019 dhe 31 Dhjetor 2018 konsistonë si më poshtë:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Maturiteti aktual i kontratave afatgjata	4,037,222	1,820,000
Maturiteti jo - aktual i kontratave afatgjata	18,227,778	2,265,000
Gjithsej kontrata afatgjata	22,265,000	4,085,000
Interesi akrual	18,169	314
	<u>22,283,169</u>	<u>4,085,314</u>

1. Një kredi nga Fondi Evropian për Evropën Juglindore S.A ("EFSE") në vlerë prej 10,000,000 euro, u disbursua më 20 Dhjetor 2019. Marzhi i aplikueshmë për kreditinë është 2.35% në vit.

Kredia do të paguhet në këste gjashtëmuajore të njëpasnjëshme duke filluar nga 15 dhjetori 2020 deri më 15 Dhjetor 2024.

2. Një kredi nga Fondi Green for Growth për Evropën Juglindore S.A ("GGF") në vlerë prej 10,000,000 euro, u disbursua më 16 dhjetor 2019. Marzhi i aplikueshmë për kreditinë është 2.25% në vit.

Kredia do të paguhet në këste gjashtëmuajore të njëpasnjëshme duke filluar nga 15 dhjetori 2020 deri më 15 Dhjetor 2024.

3. Një kredi nga Fondi Evropian për Evropën Juglindore S.A ("EFSE") në vlerë prej 5,000,000 euro, u disbursua më 20 Dhjetor 2013. Marzhi i aplikueshmë për kreditinë është 3% në vit. Kredia do të paguhet në këste gjashtëmuajore të njëpasnjëshme duke filluar nga 30 dhjetori 2015 deri më 30 Dhjetor 2020.

4. Një kredi nga Fondi Evropian për Evropën Juglindore S.A ("EFSE") në vlerë prej 5,000,000 euro, u disbursua më 30 Qershor 2014. Marzhi i aplikueshmë për kreditinë është 3% në vit. Kredia do të paguhet në këste gjashtëmuajore të njëpasnjëshme duke filluar nga 30 qershor 2016 deri më 30 Qershor 2021.

Kreditë janë dhënë me qëllim që të disbursohen tek ndërmarrjet private mikro dhe të vogla dhe sipërmarrësit (NVM), që janë të regjistruar dhe / ose banorët në Kosovë për të financuar investimet kapitale dhe kërkesat e punës.

Më 31 dhjetor 2019, Banka ka qenë në përputhshmëri me treguesit e këkruar nga EFSE, si treguesi për ekspozimet e mëdha dhe raporti i të hyrave dhe shpenzimeve.

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

17. Kapitali aksionar

Më 31 dhjetor 2019 kapitali aksionar i autorizuar ishte EUR 22,000,000 (2018: EUR 17,000,000). Banka është shoqëri aksionare 100% e zotëruar nga Banka Kombëtare Tregtare SH.A në Shqipëri. Të gjitha aksionet e emetuara paguhën plotësisht. Mbajtësi i aksioneve të zakonshme ka të drejtë të marrë dividente, nëse deklarohen. Të gjitha aksionet renditen në mënyrë të barabartë në lidhje me pasuritë e mbeturat të Bankës. Me Vendimin e Aksionarit të datës 20 Mars 2019, kapitali aksionar i Bankës u rrit nga 17,000,000 EUR në 22,000,000 me injeksion kapitali të kryer në 25 maj 2019, ndërsa struktura e aksionarit u ndryshua si vijon:

	31 dhjetor 2019			31 dhjetor 2018		
	Nr. i Aksioneve	Gjithësej në EURO	%	Nr. i Aksioneve	Gjithësej në EURO	%
Banka Kombetare Tregtare J.S.C in Albania	2,200,000	22,000,000	100	1,700,000	17,000,000	100

Rezervat

Rezerva e vlerës së drejtë përfshin ndryshimin neto kumulativ në vlerën e drejtë të letrave me vlerë të borxhit të matur në VDATGJ (2017: asetet financiare të vlefshme për shitje) derisa asetet të çregjistrohen ose riklasifikohen. Kjo shumë rritet nga shuma e kompensimit për humbje.

Fitimet e mbajtura

Fitimet e mbajtura më 31 dhjetor 2019, përfshijnë fitimet kumulative të pa shpërndara.

18. Të hyrat nga interesë

Të ardhurat nga Interesi paraqiten si më poshtë:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
Kreditë për klientët	18,625,708	14,902,437
Të arkëtueshme nga BKT Shqipëria (Shënimi 25)	8,265	132,281
Letrat me vlerë	2,402,922	1,092,671
Llogaritë në banka	262,904	302,279
	21,299,799	16,429,668

19. Shpenzimet e interesit

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
Depozitat e klientëve	3,834,936	2,696,150
Detyrimet ndaj bankave	167,356	43,144
Shpenzimet e interesit për huamarrjet	117,850	150,515
Shpenzimet e interesit për qiratë	99,994	-
	4,220,136	2,889,809

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

20. Tarifat dhe komisionet, neto

Të hyrat dhe shpenzimet e tarifave dhe komisioneve përbëhen si në vijim:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
<i>Të hyrat nga tarifat dhe komisionet</i>		
Aktiviteti kreditues	190,877	339,904
Shërbimet e pagesave ndaj klientëve	2,653,065	2,308,447
Mirëmbajtja e llogarive të klientëve	468,945	382,812
Transaksionet në para me klientët	480,141	444,793
	3,793,028	3,475,956
<i>Shpenzimet e tarifave dhe komisioneve</i>		
Transaksionet ndërbankare	(155,822)	(226,210)
	(155,822)	(226,210)
	3,637,206	3,249,746

21. Shpenzimet / të hyrat e tjera, neto

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
<i>Të hyrat e tjera</i>		
Fitimi nga shitja e aseteve	50,887	-
Të hyrat nga mbledhjet e kredive të shlyera	201,765	367,608
Të tjera	10,703	58,749
	263,355	426,357
<i>Shpeenzime të tjera</i>		
Provizonimi i pasurive të riposeduara (Shenimi 12)	(89,292)	(32,612)
Vlera e hapur e aseteve fikse	-	-
Të tjera	(139,115)	-
	(228,407)	(32,612)
Shpenzimet / të hyrat tjera, neto	34,948	393,745

22. Shpenzimet e personelit

Shpenzimet e personelit përbëhen si në vijim:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
Pagat	3,768,183	3,658,310
Shpenzimet e sigurimit shëndetësor	176,182	173,771
Përfitimet e tjera të punonjësve	371,289	109,917
	4,315,654	3,941,998

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
 (Vlerat janë në EURO, përveç rasteve kur specifikohen ndryshe)

23. Shpenzimet administrative

Shpenzimet administrative përbëhen si në vijim:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
Pagesat e qerasë	97,458	1,073,381
Shpenzimet e ndryshme të kartave të debitit/kreditit	1,467,675	1,175,370
Shpenzimet e telefonit, energjise elektrike dhe IT	381,905	480,259
Shërbime të tjera të jashtme	271,659	174,315
Shpenzimet e kliringut BQK	247,386	198,931
Shpenzimet e sigurimit të depozitave	609,078	489,711
Karburanti, Riparimet dhe mirëmbajtja	281,495	321,955
Shpenzimet e sigurimit dhe siguracionet	286,305	302,286
Taksa të tjera përveç tatimit mbi fitimin	398,244	327,624
Marketingu	271,648	263,434
Shpenzimet e zhvlerësimit	225,002	-
Shpenzime të zyrës	80,445	91,648
Shpenzime të ndryshme	96,090	101,566
Shpenzime të përfaqësimit	41,284	77,593
Shpenzime të trajnimit	6,549	11,371
	4,762,223	5,089,444

Shpenzimet operacionale për kartat e Kreditit/ Debitit janë te lidhura me shpenzimet per lëshimin, mirëmbajtjen dhe shpenzimet operacionale për kartat e Kreditit/ Debitit.

24. Provizionomi i aseteve financiare, përveç kredive për klientët

Lëvizjet në lejimet për provizionimet e aseteve financiare, përveç kredive:

	Investimet ne letra me vlerë	Plasmanet ne banka	Pasurite të tjera
Më 31 dhjetor 2018	-	-	57,338
Provizonet (lirimet) per vitin	259,582	7,174	(37,063)
Më 31 dhjetor 2019	259,582	7,174	20,275

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvrës rasteve kur specifikohen ndryshe)

25. Transaksionet me palët e ndërlidhura

Në përputhje me SNK 24 "Shpalosjet mbi palët e lidhura", një palë e lidhur është çdo palë që ka aftësinë për të kontrolluar palën tjetër ose të ushtrojë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare dhe operative.

Banka është palë e ndërlidhur me aksionarët dhe bashkëpronarët, me drejtoret e saj dhe zyrtarët ekzekutiv. Aksioneri i vetëm i Bankës është BKT Albania e zotëruar nga Calik Finansal Hizmetler, i cili është në pronësi të Calik Holding. Aksionari fundor që ka kontrollin është Z. Ahmet Calik.

AktifYatirimBankasi, Kompania e Shpërndarjes dhe Energjisë Elektrike e Kosovës J.S.C (KEDS), Kompania e furnizimit me energji elektrike në Kosovë (KESCO) dhe Albtelecom sha kontrollohen nga Calik Holding.

Balancat dhe transaksionet me palët e lidhura

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Pasuritë		
Balancat me bankat:		
Aktif Yatirim Bankasi	31,478	298,108
Të arkëtueshme nga BKT Shqipëria	25,139	12,801,636
Kreditë ndaj klientëve:		
KEDS / KESCO	68	247,731
Albtelecom Sh.a	2,501,501	-
Menaxhmenti i lartë	207,456	238,092
Gjithsej pasuri	2,765,642	13,585,567

Detyrimet**Llogaritë rrjedhëse te klientëve dhe depozitat:**

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Zotimet dhe kontigjencat		
Garancitë në favor të klientëve:		
BKT Shqipëria	1,038,168	-
KEDS / KESCO	-	14,468
Menaxherët e lartë	11,950	-
Zotimet në favor të klientëve:		
KEDS / KESCO	4,932	4,738
Menaxherët e lartë	26,937	37,157

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

25. Transaksionet e palëve të ndërlidhura (vazhdim)

The Balancat e të arkëtueshmëve/ detyrimeve ndaj BKT Shqipërisë përfshinë transferime të fondeve në emër të Bankës ose klientëve të saj, menaxhimin e pozicioneve të valutave të huaja që përfornohen nga BKT Kosova, dhe balanca të tjera ndërmjet degëve.

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
Pasqyra e të ardhurave gjithëpërfshirëse		
Të ardhurat e interesit nga:		
Aktif Yatirim Bankasi	140	32,297
KESCO JSC & KEDS SHA	6,957	20,046
BKT ALBANIA	8,265	132,281
Shpenzimet e interesit për:	13,801	-
Aktif Yatirim Bankasi		
BKT Albania	(17,309)	(1,044)
KESCO JSC & KEDS SHA	(24,121)	(698)
Tarifat dhe komisionet:	-	-
KESCO JSC & KEDS SHA	42,857	62,910
Albtelecom SHA	519	
Neto	31,109	245,792

Balancat dhe transaksionet me drejtorët dhe zyrtarët ekzekutiv

Kompensimi i drejtorëve dhe zyrtarëve ekzekutiv është i përfshirë në shpenzimet e personelit. Mund të detajohet si në vijim:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
Drejtorët	329,178	256,651
Zyrtarët ekzekutiv	460,025	391,020
	789,203	647,671

26. Zotimet dhe kontigjencat

Garacionet dhe letër kreditë	31 Dhjetor 2019	31 Dhjetor 2018
Garacionet në favor të klientëve	11,061,309	13,552,646
Letër kreditë lëshuar për klientët	1,228,500	2,138,089

Garacionet e lëshuara në favor të klientëve janë të garantuara me anë të hipotekave ose kolateralit në para të gatshme.

Të tjera	31 Dhjetor 2019	31 Dhjetor 2018
Zotimet e patérhequra të kreditit	37,231,125	67,173,252
Kolateralet për portofolin e kreive	699,473,780	700,488,617

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvëç rasteve kur specifikohen ndryshe)

26. Zotimet dhe kontigjencat (vazhdim)

Provizonimet për LC dhe LG per fundvitin 31 dhjetor 2019 dhe 2018 janë prezentuar si më poshtë:

	Biznes	Individuale
31 dhjetor 2019		
Provizonet për LC & LG aktive	20,246	29

Çështjet ligjore

Në rrjedhën normale të biznesit, Banka përballet me pretendimet ligjore dhe çështje gjyqësore. Drejtuesit e Bankës janë të mendimit se nuk do të ketë humbje materiale që do të lindin në lidhje me kërkesat ligjore të papaguara më 31 dhjetor 2019.

Zotimet e qerasë

Zotimet e qerasë për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2019 dhe 2018 përbëhen si në vijim:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Jo më shumë se 1 vit	791,264	929,605
Mbi 1 vit por më pak se 5 vite	1,534,587	1,930,548
Mbi 5 vite	515,303	595,082
Gjithsej	2,841,154	3,455,235

Banka ka hyrë në detyrime ndaj qirasë me kohëzgjatje deri në dhjetë vjet. Banka mund të anulojë këto qira duke dhënë tre muaj njoftim paraprak. Prandaj, më 31 dhjetor 2018, zotimi maksimal që nuk mund të anulohet për t'u paguar jo më vonë se një vit është EUR 201,590 (2018: EUR 206,062).

Librat tatimore të Bankës dhe regjistrat për vitin financiar të mbyllur më 31 dhjetor 2018 nuk janë audituar nga autoritetet tatimore vendore. Si pasojë, detyrimet tatimore të Bankës nuk mund të konsiderohen të përfunduara. Taksat shtesë që mund të lindin në rast të auditimit tatimor nuk mund të përcaktohen me ndonjë saktësi të arsyeshme.

27. Tatimi në fitim

Tatimi mbi fitim pasqyrohet si në vijim:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Shpenzimi aktual i tatimit mbi fitimin	1,061,431	551,480
	1,061,431	551,480

Banka Kombetare Tregtare Kosovë sh.a.

Shënimet shpjeguese për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019
(Vlerat janë në EURO, përvèç rasteve kur specifikohen ndryshe)

27. Tatimi në fitim (vazhdim)

Taksa mbi rezultatin e bankës para taksës, ndryshon nga vlera që do të dilte duke përdorur normën mesatare të ponderuar të taksës së aplikuar mbi fitimin e Bankës sic paraqitet më poshtë:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
Fitimi para tatimit	11,229,083	5,594,306
Rritur/zvogëluar: shpenzimet e pazbritshme	(721,930)	(98,047)
Zhvlerësimi i palejuar tatimor	107,157	18,535
Fitimi i tatushëm / (humbjet) për vitin	10,614,310	5,514,794
Tatimi në fitim/(humbjet) e bartura para	10,614,310	5,514,794

Detyrimi mbi tatimin mbi fitim përbëhet si në vijim:

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018
Fitimi tatimor i akumuluar	10,614,307	5,514,794
Tatimi në të ardhura 10%	1,061,431	551,480
Parapagimet e tatimit në të ardhura gjatë vitit	(864,471)	(912,383)
Detyrimi tatimor	196,960	(360,903)

28. Kurset e këmbimit

Kursi zyrtar i këmbimit i përdorur në përkthimin e zërave në valutë të huaj në pasqyrën e pozicionit financiar ishte si vijon:

Valuta	31 dhjetor 2019		31 dhjetor 2018	
	Njësi për EUR	EUR për Njësi	Njësi për EUR	EUR për Njësi
USD	1.12331371	0.8902233	1.14497278	0.87338321
GBP	0.85054793	1.1757128	0.894133321	1.11840167
CHF	1.08538604	0.9213312	1.126886864	0.88740053
ALL	121.77000033	0.0082122	123.4200005	0.00810241

29. Ngjarjet pas periudhës raportuese

Më 11 Mars 2020, Organizata Botërore e Shëndetësisë deklaroj koronavirusin (COVID-19) një pandemi. Ndërsa situata është ende në zhvillim në Kosovë dhe në mbarë botën dhe ka pasiguri të lartë mbi shtrirjen e saj në kohën e lëshimit të këtyre pasqyrave financiare. Menaxhimi parashikon që provizioni i huave, vlera e drejtë dhe provizoni i investimeve në letra me vlerë, si dhe të ardhurat dhe shpenzimet nga interesat e instrumenteve financiare do të ndikohen nga kjo situatë. Ndikimi do të njihet nga Kompania në vitin 2020. Menaxhimi do të vazhdojë të monitorojë ndikimin e mundshëm dhe do të marrë të gjitha hapat e mundshëm për të lehtësuar çdo efekt. Menaxhimi e konsideron këtë një ngjarje pas datës së raportimit që nuk korrigohet dhe ka bërë shënimë të pasqyrave financiare.

Nuk ka ngjarje të tjera pas periudhës raportuese që do të kërkonin rregullime ose shënimë shtesë në pasqyrat financiare.